

Empresyonizm ve Anna Obiols'un Çocuk Kitapları Bağlamında Ressamların Öğretimi

Esmâ Dumanlı Kadızade¹ & Nurettin Oğuz²

¹Mersin Üniversitesi, Türkiye

²Mersin Üniversitesi, Türkiye

Gönderilme Tarihi (Received): 17/11/2020

Düzeltilme Tarihi (Revised): 17/12/2020

Kabul Tarihi (Accepted): 19/12/2020

Özet

Empresyonizm akımı, sanatçının görme duyusuyla iç dünyasının bütünleşmesine dayanan bir sanat anlayışıdır. Empresyonizm çeşitli akımlarda olduğu gibi dış dünyayı gerçekçi bir bakış açısıyla değil tam aksine doğayı ve nesnelere sanatkârda bıraktığı izlenimler dâhilinde dile getirmeyi amaçlar. Empresyonist sanatçı doğrudan gerçeği anlatmak yerine tabiatın kendisinde uyandırdığı izlenimi esas almaktadır. Bu durum ise sanatçının özgürleşmesini beraberinde getirmektedir. Yapılan çalışmada Anna Obiols'un empresyonist ressamları anlattığı çocuk kitapları olan "Monet/Arkadaşım Claude", "Gauguin/Arkadaşım Paul", "Degas/Arkadaşım Edgar" ve "Van Gogh/Arkadaşım Vincent" adlı eserleri empresyonizm akımı ve öğreticilik bağlamında incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi ve veri toplama aracı olarak ise doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Çalışmada Anna Obiols'un anılan eserleri empresyonizm akımı doğrultusunda bu akıma mensup ressamların öğretimi açısından ele alınmıştır. Eserler incelendiğinde sanatçıların hayatlarına ilişkin bilgilerin öyküleştirilerek kurguda yer almıştır. Ayrıca eserlerde anlatımı desteklemek amacıyla çeşitli resimlerden yararlanılmıştır. Bu resimlerin sanatçıların tablolarından hareketle oluşturulduğu görülmüştür. Bu doğrultuda anlatılan sanatçıya ait en çok görsel kullanımı "Van Gogh/ Arkadaşım Vincent" adlı eserde tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Empresyonizm, tabiat, ressam, öykü, kurgu

Teaching Painters in The Context of Impressionism and Anna Obiols' Children's Books

Abstract

Impressionism movement is an understanding of art based on the integration of the artist's sense of vision and their inner world. Impressionism does not aim to depict the outside world from a realistic point of view just like in various other movements, to the contrary, it aims to express nature and objects as impressions they left on the artist. Instead of expressing the reality directly, the impressionist artist bases art on the impression nature left on themselves. This enables the liberation of the artist. In the study, Anna Obiols' children's books, in which she describes impressionist painters; "Monet / My Friend Claude", "Gauguin / My Friend Paul", "Degas / My Friend Edgar" and "Van Gogh / My Friend Vincent", were examined in terms of the impressionism movement and teaching. In the study, qualitative research method and document analysis technique as a data collection tool were used. The aforementioned works of Anna Obiols were examined terms of teaching about the artists belonging to this movement in line with the impressionism movement in this study. When the works were examined, information about the lives of the artists was narrated and included in the fiction. Also, various pictures were used in the works to support the narration It was observed that these pictures were created based on the paintings of the artists. Accordingly, the highest use of a visual belonging to the relevant artist was determined to be included in the work titled "Van Gogh / My Friend Vincent".

Keywords: Impressionism, nature, painter, story, fiction

GİRİŞ

Empresyonizm (İzlenimcilik) Kavramı

Alan yazında “empresyonizm” kavramı üzerine oluşturulan ifadeler bakıldığında pek çok açıklamanın yer aldığı görülmektedir. Dolayısıyla bu kavram hakkında kesin bir tanımsal ifade yer almamaktadır. Empresyonizm kelimesi Türkçe Sözlük'te “1. Doğayı, gerçekte olduğu gibi bütün ayrıntılarına bağlı kalarak değil, ondan edinilen izlenimin ölçüsüne göre anlatan, doğrudan doğruya gerçeği, nesneyi değil de onun sanatçıda uyandırdığı duyuları veren sanat akımı, 2. Sanat eserlerinin dış etkilerin içe yansımaları, içte izler bırakması ve bu izlere dayanılarak yaratılması.” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2015: 1837). İsmail Çetişli'nin tanımı ise şu şekildedir: “*Tamamıyla sanatkârın görme duygusu ile iç dünyası arasındaki ilişkiye dayanan bir sanat anlayışıdır. Bu anlayışta, dış dünya karşısında sürekli yenilenen bir bakış ve bu bakışın sürekli değişen bir ışık ve renk ortamında görünenlerin psikolojik/iç dünyaya olan ifadesidir*” (Çetişli, 2013: 125). Read (1960) ise, empresyonizmi doğaya bir prizmanın arkasından bakmak olarak tanımlamıştır. Bu açıklamalar doğrultusunda empresyonizm kavramına bakılırsa, insan çevresinde oluşan dünyanın nesnellik içinde anlatılmamasıdır. Empresyonizm çevrenin, bireyin kendi öznel dünyasında şekillendiği ve içsel yolculuklarının da etkin şekilde rol aldığı bir boyutta ele alınarak oluşturulan sanat akımıdır.

Empresyonizm (İzlenimcilik) Akımının Doğuşu

19. yüzyılda bir araya gelen yenilik taraftarı bir grup sanatçı, Paris çevresinde tabiatı kullanıp güneş ışığının yansımaları ve kırılması sonucu oluşan algılamaları izleyici ve okura aktarma çabası içine girmişlerdi. Eskiye reddeden bir yenilik anlayışı içinde 1870 yılında bir araya gelen bu sanatçılar resim tarihinde “izlenimci” olarak anılmaya başlamıştır. Empresyonistler dış dünyadan alınan duyuları bulma amacıyla yola çıkmışlardır. Bu amaçla sanatı kullanarak estetik zevklerini tuvalerine aktarmışlardır. Sanatçılar bu anlayışla üsluplarını oluştururken modern dünyaya önemli eserler bırakmışlardır (Powel-Jones, 2016).

Yeni arayışların ve yeniliğin savunucusu olan empresyonistler, geleneksel anlayışı ve eskiyi savunanlar tarafından dışlanıp çeşitli ortamlara alınmamışlardır. Bu duruma maruz kalan Monet ve Degas gibi ressamlar ‘Reddedilenler’ adıyla sanatsal amaçlarını ortaya koyan bir söylem oluşturmuşlardır. Monet bu anlayışla ‘Güneşin Doğumu’ tablosunu yapmıştır. Bu eser yeni bir sanat anlayışının sinyallerini vermesinden dolayı Louis Leroy “Empresyonistlerin Sergisi” diyerek akımın adını koymuştur. “Bu grubu bir arada toplayan temel anlayış ise görünen dış gerçekliği olduğu gibi resmetmek yerine, kendi izlenimlerine öncelik vermeleri olmuştur” (Antmen, 2008: 23). Bu sanatçılar, gün ışığını ve ışığın çeşitli nesnelere üzerinde olan yansımalarını ve kırılmalarını ön görmüşler, bu anlayışla resimler çizmişlerdir. Empresyonistler dış dünyadan yansıyan unsurların kendi iç dünyalarıyla bütünleştirip bunun sonucunda bir eser ortaya çıkarmayı yeğlemişlerdir.

Edebiyatta Empresyonizm

Edebi anlamda empresyonizm, resim sanatında kullanılan ifade araçlarının yazma eylemine aktarılmasıdır. Empresyonizm akımı edebiyatın türlerinden olan şiir ve tiyatrodaki etkilerini göstermiştir. Empresyonizmin resme olan yansımada olduğu gibi sadece dış dünyayı yansıtmak amaç olmamış bunun yerine dış dünya ile sanatçının iç dünyası arasında oluşan ilişki ön plana çıkarılmıştır. Sanatçılar kendi iç dünyalarına çekilip kendilerini keşfedip bu durumu eserlerine yansıtmışlardır. Ernst Fischer (1995) ise, empresyonizmi şu şekilde tanımlamıştır: “İzlenimcilik, dünyayı ışık içinde eriterek, onu renklere bölerek, birtakım duyusal algıların gibi kaydederek çok kısa süreli bir özne-nesne ilişkisinin dile getirilmesi oldu.” Bu akımda dış dünya gerçekliği, sanatçının izlenimlerinin metaforik anlam kazanarak anlatılmasıdır. Bu durum oldukça bireysel bir nitelik taşımaktadır. Resim sanatında olduğu gibi edebiyatta da empresyonist sanatçı durağan ve sabit olanların aksine anlık ve dinamik olan izlenimleri ön plana çıkarır.

Empresyonist sanatçılar şiirde kafiye ve şekil özelliklerine önem vermezler. Bu nedenle de genellikle serbest ölçü şiirde yer almıştır. “Benim yaşantım, benim duyuşum.” görüşünden hareketle sanat için sanat ilkesine bağlı kalınarak edebiyatın toplumsal özelliğine karşı duruş sergilemişlerdir. Sanatçılar

kaleme aldıkları eserlerin anlamlarını çabuk ele vermesini ön görmemişler, aksine anlam kapalılığını yeğlemişlerdir. Ayrıca eserlerin yoruma açık olması ve farklı izlenimler oluşturması amaçlanmıştır. Bu nedenle “gerçek” kavramı kişilere göre değişen ve kişisellik kazanan bir kavram haline gelmiştir.

Resimde Empresyonizm

Tarihsel süreç içinde pek çok örneğine rastladığımız empresyonizm, resim alanında zengin bir ufuk çeşitliliği sağlayan ve yeniliklere öncü bir akım olarak değerlendirilen bir akımdır. Empresyonist ressamlar bilinen kaidelerin dışında kendi izlenimleri doğrultusunda resim yapmayı esas kabul ederler. Bu bağlamda Çetişli (2013), “Sanatkarın görme duygusu ile iç dünyası arasında bir köprünün kurulması; bu köprü vasıtasıyla elde edilen izlenimlerin olduğu gibi tuvale aktarılması esastır” diyerek salt dış gerçekliğin dışında ressamın izlenimleriyle birleşen bir akımı ifade etmiştir. Alıcı (2017), Bu akıma mensup ressamlar resimlerini kapalı binalar içinde yapmak yerine açık havada yapmayı tercih ederler. Doğanın ışık ve zamandan kaynaklı değişim içinde olması ve bu değişimleri kaybetme duygusu ressamları hızlı hareket etmelerini ve dizilerden oluşan resimler yapmalarını sağlamıştır. Bu bağlamda “doğada oluşan her türlü değişim çeşitli fırça hareketleriyle tablolaştırılmalıdır” görüşü hâkimdir.

Empresyonist ressamlar durağan olanın değil daha çok değişen ve dinamik yapıya sahip olan görüntüleri tercih ederler. Başka bir ifadeyle bu ressamlar, ansal nitelik taşıyan yansımaları yakalayıp iç dünyayla bütünleştirerek anı anılaştırmanın peşindedirler. Serulles (1991), “İnsan evrimi açısından bakıldığında tonun ve rengin karmaşıklığını yakalayıp onu sunma yeteneğiyle empresyonist sanatçı gözü en gelişmiş ve ilerde olandır.” ifadesini kullanır. Teknik açıdan bakıldığında bu s-resamın nesnelere olan yaklaşımı gerektiği gibi değil ışığın etkisiyle iç dünyalarına yansımalarıyla tuvale aktarmışlardır. Empresyonist ressamlar perspektif ve kesin çizgiler kullanmamışlardır. Bunun yerine derecelerden oluşan ton ve renk armonisinden faydalanmışlardır. “Empresyonist ressamlar en çok dalgaları, su yüzeyini, denizi, ufuk çizgisini gökyüzünü, akan nehirleri, güneş ışınlarının parıltılı oyunlarını, karın gözleri kamaştırıcı parlaklığını resmetmeyi severler” (Çetişli, 2013: 127). Bu ifadelerden hareketle empresyonist resimlerin hareket noktasını doğa ve manzara oluşturmuştur. Doğa ve doğaya ilişkin manzaralar sanatçının izlenimlerinden geçerek farklı bir boyut kazanmıştır.

Empresyonist Sanatçılar

Claude Monet

Fransız empresyonist ressam Claude Monet, 1840 yılında Paris’te doğmuştur. Monet’in bir sanatçı olarak ilk başarısı, 15 yaşındayken dikkatlice gözlemlenen ve iyi çizilen eskizlerinin satışı ile gelmiştir. Teyzesi Marie-Jeanne Lecadre amatör bir ressamdı ve belki de onun önerisiyle, Claude Monet yerel bir sanatçıya çizim eğitimi almaya gitmiştir. Fakat bir ressam olarak hayatı, açık havada resim yapma uygulamasıyla tanıştıran Boudin ile arkadaş olana kadar başlamamıştır. Bu deneyim, 60 yıldan uzun bir süredir görünür fenomenlere ve algıyı pigmente dönüştürmek için etkili yöntemlerin yaratıcılığına odaklanan Monet’in yönünü belirlemiştir. Her ne kadar yağlı boya manzaralar en azından 16. yüzyıldan beri resmedilmiş olsa da, genellikle stüdyoda üretmişlerdir. Bu resimler, doğrudan izlenimlerden ziyade, doğa gözlemlerinin hatırlanmalarından ibarettir. İlk kez 1859-60 yıllarında Paris’i ziyaret etmiş ve burada Barbizon Okulu ressamları Charles Daubigny ve Constant Troyon’un çalışmalarından etkilenmiştir. Sanatçı resmi eğitim yerine gayri resmi eğitimi ön plana almıştır. Bu eğitimi askere yapılan bir çağrı ile kesintiye uğramıştır. Afrika ışığını ve rengini çok sevdiği Cezayir’de askerlik yapmıştır. Monet’in askerlik için Cezayir’i seçmesi belki de, renkli çalışmaları 1832 yılındaki Fas ziyaretinden etkilenen Eugène Delacroix’e olan hayranlığının bir sonucudur.

Claude Monet’in üretken gençlik döneminin olağanüstü başarıları, 1865 ve 1870 yılları arasında tamamlanan eserlerde, fırça darbelerini empresyonist üslubun ayırt edici özelliği haline gelen karakteristik kırık dokunuşlara ayırması ile belirgin hale gelmeye başlamıştır. Rönesans görsel fikrinin çağdaş bir ortama şok edici bir uyarlaması olan Manet’in başyapıtının aksine, Monet’in tablosu, Fontainebleau ormanında bir grup modaya uygun giyinmiş piknik yapanların tamamen çağdaş ama kışkırtıcı olmayan bir temsilidir. Monet, Manet ile benzerdi, ancak, tarihsel, romantik ya da hayali konulardan ziyade modern yaşamın gerçek sahnelerini temsil etme kaygısı taşıyordu. Powel-Jones (2016), genel olarak empresyonizm, orta sınıf hayatının zevklerinin bir kutlamasıdır. Monet’in bu

dönemdeki konuları genellikle eşini, oğlunu ve bahçesini içeren iç mekân sahnelerini içeriyordu. Yine de, La Vie Moderne (“modern yaşam”) tablosunu yapmak, Monet’in sanatının temel amacı değildi. Onun durumunda daha önemli olan şey, doğanın radikal görüşünü uygulamanın resimsel yollarını durmadan aramaktır. 1865-67 arasındaki kumsal ve deniz resimlerinde, Monet önündeki manzarayı detayları ile inceleyip gerçeğe uygun şekilde kopyalamak yerine o noktada hissettiği sakin, anlık izlenimini kaydetmeyi denemiştir. Monet’in her biri farklı bir ışık ve hava durumu altındaki aynı motifi yansıtan seri iş yaratma yöntemi 1890’lara kadar tamamen uygulanmamıştı fakat genellikle ilk seri olarak tanımlanan serisi 1876-77 kışında Paris’de ya da çevresinde yapılmıştır. Geleneksel empresyonist konulardan tamamen kopan bu çalışmalar, J.M.W. Turner’ın “Rain, Steam, and Speed-1844” Büyük Batı Demiryolunu hatırlatacaktır.

Eserleri, egzotik renklendirme ve gizemli romantik ruh hali olan Turner ve James McNeill Whistler’in Thames resimlerini hatırlatmaktadır. Bu resimlerde atmosfer, yapıların özelliklerinden daha önemlidir. Binalar ve köprüler, ışık dolu sis ve buğuya hacim veren titreşimli fırça darbeleri hâkimdir. Monet’in izlediği mimari motiflerin ikinci ve sonuncusu, Venedik’in kanalları ve saraylarıdır. Venedik kusursuz bir empresyonizm konusuydu fakat ışık, su, hareket, mimari ve sudaki yansımalar bu eserlerde katedral serilerindeki belirli hava etkilerinden çok daha genelleştirilmiştir. 1893’de, Monet evinin önündeki yolun karşısında Epte’nin koluna akan bir dar bataklık bölgesi ve çiçek bahçesi arazisi satın almıştır. Bu akışı değiştirerek bir nilüfer bahçesi kurmaya başlamıştır. Kısa süre sonra salkım söğütler, iris ve bambular bu şekilsiz havuz etrafında büyümüştür. Zambak pedleri ve çiçekleri sakin suda yüzüyordu ve bir Japon köprüsü kompozisyonu bir uçta kapatmıştır. Empresyonist tarzın öncüsü, lideri ve sadık savunucusu olan Claude Monet olgun yapıtlarında, aynı motifle tekrarlanan çalışmaları seri halinde üretme yöntemini, tuvaleri ışıkla değiştirme tekniklerini geliştirdi. Bu seriler sıklıkla gruplar halinde sergilenmiştir.

Paul Gauguin

Gauguin, 1848’de Paris’te dünyaya gelmiştir. Gauguin, iyi bir resim koleksiyoncusu olan Arosa’dan etkilenerek resimle ilgilenmeye başlamıştır. 1876 yılında, izlenimcilerin en önemli ismi Pissarro’yla tanışmıştır. Gauguin’e kendi kullandığı teknik olan “en plein air” (açık hava) tekniğini tanıtmış ve sevdirmiştir (Walther, 2005). Pontaiose’da Gauguin ile geçirdiği dönem, sanatçının kendisinden etkilenmesine neden olmuştur. Bu dönemde Monet, Sisley ve Pissarro etkisi altında izlenimci resimler üreten Gauguin, bütün olumsuz eleştirilere rağmen resim tutkusu her şeyin önüne geçmiştir. Gauguin kendisini aralarına kabul etmeyen Paris sanatçılarından uzaklaşmak için, 1886 yılında aylardır planladığı seyahatini gerçekleştirmiştir. İleriki yıllarda resimleyeceği Tahiti manzaralarının sinyalleri burada çizdiği resimlerinde görülmüştür. Fırça darbeleri ve renklerin kullanımı, erken dönem çalışmalarına göre oldukça farklı, kendine özgü bir biçim almıştır.

Gauguin, 1888’de Arles’a giderek bir süre Van Gogh’un yanında yaklaşık 2 ay çalışmış, ancak iki sanatçının arasındaki uyumsuzluklar üst seviyeye çıkınca buradan ayrılmıştır. İki ressamın birlikte geçirdiği dönemde en plein air (açık hava) resimleri yapan sanatçıların tarzlarının birbirine yaklaştığı görülmüştür. Stuckey (1988), konular yerel manzaralardan ve çiftçilerin yaşamlarından seçilmiştir. 1891 yılında Tahiti’ye gitmek üzere Fransa’dan ayrılmıştır. Burada kaldığı süre boyunca kendisinin genç kızlarından bolca sevgilisi olmaktadır. Bu kızlardan Teha’amana ressamın hayatında önemli bir yer tutmaktadır. Tahiti’de yaşadıklarını ve bu kişiyle tanışmasını Noa Noa isimli kitabında anlatmıştır. Gauguin’in Tahiti resimlerinde kişiler, sağlam ve yapılı vücutlarıyla pembe, mor, mavi karışımı sıcak ve pırıltılı renk tonları içinde yüzmektedir. Resimleri koleksiyoncular tarafından ilgi çekmeye başlayınca Vollard isimli bir resim tüccarı resimlerini yapması için Gauguin’e aylık belli bir para ödemeyi taahhüt etmiştir. Maddi sorunu kalmayınca Tahiti’deki ikinci ailesini terk ederek 1901 yılında yeni heyecanlar peşinde Markiz Adaları’na doğru yola çıkmıştır. Burada yaptığı resimleri daha dingin ve durgun resimlerdir. Sanatçı burada da resim ve heykel yapmaya, yazı yazmaya devam etmiştir.

Edgar Degas

Edgar Degas 1834’te Paris’te dünyaya gelmiştir. Babası tiyatro ve müzikle ilgilenen birisidir, bu yüzden oğlunun sanata olan eğilimini desteklemektedir. 1852’de evinde bir odayı stüdyo haline getirir ve hemen ertesi yıl ressam Félix-Joseph Barrias ile çalışmaya başlamıştır. Önceleri eski ustaların

Louvre'daki eserlerin kopyaları üzerine çalışarak desen bilgisini geliştirmiştir. 1855 yılında tanıştığı Ingres ona "Çizgiler çiz genç adam. Pek çok çizgi" tavsiyesinde bulunmuştur. Aynı yıl Degas, École nationale supérieure des Beaux-Arts'a kabul edilir. İtalya'ya gitmiştir. Orada Michelangelo, Raphael, Titian gibi önemli Rönesans sanatçıların eserlerini kopyalayarak akademik ve klasik sanat teknikleri üzerine çalışmıştır. 1859 yılında Paris'e döner, bu yıllarda Normandiya'ya giderek Paul Valpinçon'u ziyaret etmiş ve bu ziyaret sırasında at resimleri çizmeye başlamıştır. Édouard Manet ile dostluk kurar. Gelecek yıllarda empresyonist (izlenimci) adıyla tanınacak olan ressamı Degas'a Manet tanıtmıştır. Degas, Manet'in çoğu görüşünü paylaşa da, empresyonistlerden uzak durmuştur. Onlar ışığa ve canlı renklere doğru eğilmişlerdir. Eski ustaların denge ve mantığına sıkı sıkıya bağlı kalan Degas ise insanlarda ve eşyalarda değişmezliği, sonsuzluğu aramaktadır. Degas'ın mürekkep yerine yağlıboya kullandığı monotip baskıları da vardır. Sanatçı değişen çağdaş kent hayatının doğasını aktarmak için monotipi mükemmel bir araç olarak görmektedir. (Manning, 1994).

Balenin özünü ortaya koyan jest, zarafet, renk ve hareket, eserleriyle hem gerçekçilik hem de izlenimcilik akımlarına yakın duran Edgar Degas'ı, sanat yaşamı boyunca büyülemiş özelliklerdir (Powel-Jones, 2016). Degas, bale ile ilgilenmeye başladığı 1860'ların sonunda, Paris Opera Binası'nın bulunduğu Le Peletier Sokağı'na yakın oturmaktadır. Gençliğinden beri operanın müdavimi olan sanatçıya, müzisyen arkadaşları da yardımcı olmuşlardır. Sanatçı, seyirci koltuklarında oturup çalışabildiği gibi, provalara da katılabilmektedir. Degas, seyirci olarak gitmenin yanı sıra, orkestrada oynayan bir arkadaşı vasıtasıyla tanıştığı Paris Opera Binası'nın sahne arkasına ve dans stüdyosuna düzenli olarak gitmiştir. 1870'lerden ölümüne kadar Degas'ın en sevdiği konular, işyerinde, provada ya da dinlenme esnasında balerinlerdir. Duruş ve duruşta birçok varyasyon içeren temayı yorulmadan incelemiştir. Sahne performansından ve ilgi odağından çok, onu ilgilendiren eğitim ve provalardır. Klasik baleyi çok iyi bilen Degas, bu dans geleneğinin pek çok hareketini resim ve heykelinde canlandırmıştır. 14 yaşındaki küçük dansçı heykeli, Edgar Degas'ın belki de en çok konuşulan eseridir. Kimileri heykelin maymuna benzediğini söylemiştir. Balmumundan yaptığı figüre, gerçek bir etek ve bale pabuçları giydirmesi, at kılından yapılmış bir peruk ve saten bir kurdele takması şaşkınlıkla karşılanırsa da daha sonraki yıllarda kübist, sürrealist ve geç dönem 20. yüzyıl sanatçıları heykelin bu özelliğinden etkilenmişlerdir. Degas, Paris'in gece kahvelerini, balerin ve dansçıları, jokey ve yarış atlarını konu alan insanlarla dopdolu resimleri, gelenekle yeniliğin arasındaki sağlam köprüdür adeta. Hayatı boyunca yaptığı çalışmalarının yarısından fazlası dans temalı resimlerden oluşan tablolarıdır.

Vincent Van Gogh

Van Gogh, 1853'te Hollanda 'da doğmuştur. 1869'da Paris merkezli sanat simsarı Goupil şirketinin Lahey'deki şubesinde çalışmaya başlamıştır. 1873'te şirketin Brüksel ve Londra galerilerine gönderilmiştir. Londra'da bir yıl çalışarak ilk çizimlerini yapmaktadır. Londra yakınlarındaki Ramsgate'te ve Londra işçilerin yaşadığı mahallelerden Isleworth'de öğretmenlik yapmıştır. Dine karşı olan eğilimi nedeniyle öğretmenlikten istifa ederek rahibin yanında gönüllü vaiz ve öğretmen olarak görev yapmıştır. 1878'de üç ayını Brüksel'de Flaman Hristiyan okulunda geçirmiştir. Rahiplik yapmak için Belçika'nın Fransa sınırı yakınlarındaki bir madencilik bölgesi olan Borinage'a gitmiştir. Çok okuyor ve resme olan ilgisi gün geçtikçe artmıştır. 1880'de madencilerin ve yaşadıkları ortamın pek çok resmini yapmıştır. Ressam olarak hayatına devam etmeye karar vermiştir. Goupil'de çalışan kardeşi Theo'nun destekleriyle Sanat akademisinde anatomi ve perspektif dersleri almak üzere Brüksel'e taşınmıştır. 1882'nin ilk aylarında ressam kuzeni Mauve ile aynı semtte yaşamaya başlamıştır. Mauve'dan resim teknikleri öğrenmiştir. Bu dönemde genellikle karanlık renklerin hâkim olduğu 200 kadar resim yapmıştır. Köylüler, dokumacılar ve manzara konuları üzerinde çalışmıştır. Van Gogh 1885 Mayıs'ında ilk dönem yapıtlarını temsil eden ve Hollanda döneminin başyapıtı olarak görülen "Patates Yiyenler" tablosunu yapmıştır (Walther, 2005).

1886'da Paris'e gitmiştir. Ressam Fernand Cormon'un atölyesinde eğitim almaya başlamıştır. Paris'te bu dönemde izlenimcilik akımının son dönemleri yaşanırken yeni izlenimciliğin ilk adımları atılmıştır. Van Gogh, Theo aracılığıyla Paul Gauguin, izlenimciliğin ustası Camille Pissarro ve diğer izlenimcilerle tanışmıştır. Bu dönemde genel olarak vazoda çiçek konularını işlemiş ve portre üzerine de yoğunlaşmıştır. Japon ahşap baskılardan aldığı ilhamla yaptığı "Père Tanguy" portresi Paris döneminin simgesi sayılabilecek nitelikte bir eserdir (Zurcher, 1985). Paletindeki renkler canlanmaya başlamış,

renk kullanımı ve fırça hâkimiyeti artık özgün kimliğinin göstergesi olmuştur. Van Gogh Paris'te geçirdiği iki yılın ardından Güney Fransa'daki Arles'a taşınmıştır. Uzakdoğu kültürüne ilgisi artmış ve Japon manzaralarını andıran çiçek ve ağaç resimleri yapmaya başlamıştır. Arles'in en güneyindeki kanala sık sık giderek Langlois Köprüsü'nün iki ayrı resmini yapmıştır. Paris'teki resimlerinde görünen *Ayçiçekleri* temasını olgunlaştırarak başyapıt olacak eserlerini ortaya koymuştur. Ardından uzun süredir sanatçıların buluşma merkezi olmasını düşlediği *Sarı Ev'e* yerleşmiştir. Geceleri açık havada resim yapmaya da başlamıştır. 1888'de sanatına hayran olduğu ressam arkadaşı Paul Gauguin, Theo'nun aracılığıyla Arles'a gelmiştir. İki sanatçı, ressamlar topluluğu oluşturma düşüncesini birleştirmiştir. Birlikte geçirdikleri süre içinde zaman zaman aynı konulara yöneldiler, bu noktada görsel deneyimlerini yorumlayışlarındaki farklılık daha da belirgin hale gelmiştir. Resimlerinde gerçek devinimi keşfettiği; renkten çok ritme, harekete önem verdiği görülüyordu. Gökyüzü ile yeryüzünü bir bütün halinde kaynaştırmıştır. Bu özellikleri en önemli ve sıra dışı resimlerinden "*Yıldızlı Gece*" başyapıtında bir arada kullanmıştır. Bu arada yoğun olarak çalışmaya devam etmiştir. İki ay içinde "*Auvers'deki Kilise*" ve "*Dr. Gachet'nin Portresi*" başyapıtlarının arasında olduğu sekseni aşkın resim yapmıştır. Bu resimlerde de hareket noktası renkten çok ritimdir. Bütün resimlerindeki belirgin fırça vuruşları bu çalışmalarda da vardır. Kıvrak hatlar, helezonlar, daireler yine dikkatleri çekmektedir. Ölümünden kısa bir süre önce, ruh durumunu yansıtan "*Buğday Tarlasında Kargalar*" resmini yapmıştır.

Araştırmanın Amacı

Anna Obiols'un çocuk kitaplarından örneklem olarak belirlenen empresyonist ressamın ve empresyonizm sanat akımının ele alındığı bu çalışmada, incelenen eserlerde ismi anılan ressamın öğretilme durumunu belirlemek, resamlara ilişkin gerçek yaşam öykülerine ve sanat eserlerine ilişkin bilgilerin eseler de yer edinme durumunu tespit etmek amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Çalışmada var olan bir durumu ortaya koymak amaçlandığı için betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, "geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır." (Karasar, 2004: 77). Bu modelde, araştırma konusu genişlemesine incelenir (Ural & Kılıç, 2006: 19). Anna Obiols'un "Monet/ Arkadaşım Claude", "Gauguin/ Arkadaşım Paul", "Degas/ Arkadaşım Edgar" ve "Van Gogh/ Arkadaşım Vincent" adlı eserleri empresyonizm(izlenimcilik) akımı bağlamında incelenmiştir. Ayrıca öğretimsel nitelikler açısından da bir değerlendirme yapılmıştır.

Örneklem

Çalışmanın evrenini empresyonizm akımı gözetilerek yazılmış empresyonist ressamın anlatan çocuk kitapları oluşturmaktadır. Örneklemi ise Anna Obiols'un "Monet/ Arkadaşım Claude", "Gauguin/ Arkadaşım Paul", "Degas/ Arkadaşım Edgar" ve "Van Gogh/ Arkadaşım Vincent" adlı eserleri oluşturmaktadır. Bu örneklem grubu, karar örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Bu örnekleme yöntemini Erkuş (2005), geçmiş yaşantılara ve araştırmacının deneyimlerine dayanarak, evreni temsil ettiği düşünülen örneklem üzerinde yapılan çalışmalar olarak açıklamıştır. Çalışmada Anna Obiols'un belirtilen eserleri empresyonizm akımı esas alınıp çocuk edebiyatıyla ilişkilendirilerek inceleme konusu yapılmıştır.

Veri Toplama Yöntemleri

Verilerin toplanması doküman analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. "Doküman analizi yöntemi, araştırmanın amacına yönelik kaynaklara ulaşmada ve elde edilecek verilerin tespit edilmesinde kullanılır" (Çepni, 2007). "Doküman incelemesi, çalışılacak konular ile ilgili olarak yazılı ve basılı belgelerin analizini içerir" (Yıldırım & Şimşek, 2006).

Çalışmada ilk olarak Anna Obiols'un empresyonizm akımına mensup ressamın anlattığı dört kitabı temin edilmiştir. Her bir kitap farklı zamanlarda okunmuştur. Okunan her kitapta "ressamın yaşam

öyküsüne ilişkin bulgular ve resimlerine ilişkin bulgular” gibi unsurlar tespit edilmiştir. Bu aramalar sonucunda ortaya çıkan bulgular her bir kitaptan ayrı ayrı toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz yönteminden yararlanılmıştır. Betimsel analizde incelenen veriler önceden belirlenen kategorilere göre özetlenir ve yorumlanır. Bu analiz yönteminde temel amaç var olan durumu doğrudan aktarmak ve tanımlamak, verileri düzenli ve yorumlanmış bir şekilde aktarmaktır (Yıldırım & Şimşek, 2011). Araştırmada ana kategori empresyonist ressamlardır. Bu resamlara ilişkin şu alt kategoriler halinde ele alınmıştır: Ressamın yaşam öyküsüne ilişkin bulgular ve ressamın resimlerine ilişkin bulgular.

BULGULAR

İnceleme konusu yapılan Anna Obiols' un “*Monet/ Arkadaşım Claude*”, “*Gauguin/ Arkadaşım Paul*”, “*Degas/ Arkadaşım Edgar*” ve “*Van Gogh/ Arkadaşım Vincent*” adlı eserleri anlatım yoluyla öyküleştirilerek ve resimlerle desteklenerek ressamın yaşam öyküleri, sanat anlayışları çocuk hazırbulunuşluğu çerçevesinde kaleme alınmıştır. Bu kitaplarda anlatılan ressamlar hakkında doğrudan doğruya bilgi vermek yerine onların yaşam öyküleri ve resimleri kitaplarda dolaylı şekilde anlatılmıştır. Böylelikle okur, bu ressamlar hakkındaki bilgileri salt bir şekilde almayacak, resim ve anlatımla desteklenmesiyle sıkılmadan bir öğrenim oluşturulacak ve öğrenilen bilginin kalıcılığı sağlanacaktır.

Monet/ Arkadaşım Claude

Bu eserde ressam Claude Monet' in öğretimi amaçlanmaktadır. Olaylar Phillippe adlı karakterin dilinden anlatılmaktadır. Phillippe, trenle teyzesini ziyarete gitmiştir. Trenden inen Phillippe istasyonda teyzesinin yanındaki ressam Claudie Monet'le tanışır. Monet, açık havada resim yapmayı ve çeşitli manzaraları resmetmeyi çok seven bir ressamdır. İstasyondan ayrılıp akşama doğru Monet'in pembe evine geçerler. Teyzesi ve Phillippe biraz dinlendikten sonra gezintiye çıkar. Bu sırada Monet resim yapmaktadır. Phillippe ve teyzesi eve döndüğünde hala Monet resme devam etmektedir. Manzaranın farklı zamanlardaki halini resmetmek istemektedir. Bu sırada Phillippe tekne yapma kararı alır. Küçük tekneyi yapar ve nehre salar. Ancak tekne akıma kapılır ve savrulurak akım yönünde aşağı doğru gider. Yaptığı teknenin gidişine engel olamayan Phillippe, sabah uyandığında bir sürprizle karşılaşır. Tekne Claude Monet'in yüzen stüdyosuna çarparak durmuştur. Bunu gören Monet, tekneyi Phillippe'e geri vermiştir.

Ressamın resimleri ve yaşam öyküsü hakkında bilgiler kitapta aşağıdaki gibi yer almaktadır.

Claude Monet'in Resimlerine İlişkin Bulgular

Monet/Arkadaşım Claude kitabında kurgu içerisinde okura öğretilmeye çalışılan ressam Claude Monet' in beş adet resmine yer verilmiştir. Bu resimlerden ilki ressamın 1877 yılında yaptığı, günümüzde Chicago Sanat Enstitüsü Müzesinde sergilenmeye devam eden ve ressamın tren istasyonunu anlattığı seri halde yaptığı resimlerinden biri olan “*Normandy Treninin Gelişi*” tablosudur. İkinci resim ise 1899 yılında yaptığı ve oluşturduğu tren istasyonu resimlerindeki seriler gibi nilüferleri anlattığı seri resimlerinden biri olan ve halen Princeton Üniversitesi Sanat Müzesinde sergilenen “*Japon Köprüsü ve Nilüfer Gölü*” resmidir. Ressamın kitapta yer alan üçüncü resmi ise 1873 yılında yaptığı ve günümüzde Orsay Müzesinde sergilenen ve turuncu ile yeşil rengin yoğunlukta kullandığı resimleri arasında yer alan “*Gelincikler*” resmidir. Kitapta yer verilen dördüncü resim ise 1872 yılında yapılan, Louvre Müzesinde sergilenen ressamın yelkenlileri ve nilüferleri bir arada çizdiği ve “*Argenteuil' de Yelkenli Yarışları*” resmidir. Kitapta yer alan beşinci resim ise Claude Monet'in izlenimcilik akımına adını veren ve ilk kez 1874 yılında, Paris'teki La Salon Galerisi'nde düzenlenen ilk izlenimcilik sergisinde sergilenen “*Gün Doğumu*” adlı resimdir.

Resim 1. Monet/ Arkadaşım Claude Adlı Kitapta İstasyona Gelişi Anlatan Resim. (s.1).

Resim 2. Normandy Treninin Gelişi, Saint Lazare Garı, 1877.

Claude Monet, resimlerinde tren ve tren istasyonlarına çokça yer vermektedir. Öyle ki ressamın tren istasyonunun da yapılmış on iki tane seri şekilde sıralanmış resimleri mevcuttur. Ressamın resimlerinde çizdiği bu tren istasyonu ise Saint Lazare istasyonudur. Şahin (2019), bu istasyonda çizilen resimler, ressamın seri halde çizdiği resimlerin en ünlüleri arasında yer almaktadır. Tren istasyonunda çizdiği seri resimler arasında yer alan “*Normandy Treninin Gelişi*” tablosu Monet/Arkadaşım Claude kitabında yer almıştır. Kitabında hem temsili resmine yer veren yazar hem de anlatılarıyla bu resmi desteklemiştir.

Anlatı, Phillippe adlı karakterin teyzesini ziyarete gelmesiyle başlamaktadır. Tren yoluyla teyzesinin yanına gelen Phillippe, istasyonda teyzesinin yakın arkadaşı Claude Monet' le tanışmıştır. Anlatının bu şekilde tren istasyonu sahnesiyle başlatılması şüphesiz ki öğretimi amaçlanan ressam Claude Monet'in “*Normandy Treninin Gelişi, Saint Lazare Garı*” tablosuna bir göndermedir. “*Size harika bir ressamdan bahsetmek istiyorum: Adı Claude Monet. Teyzemle birlikte istasyona beni karşılamaya geldiğinde karşılaştığımız*” (Obiols, 2018c: 1). Yazar Emile Zola (2015) ise Claude Monet' in tren istasyonunda çizdiği resimleri için ressamın kirliliği ve kumlu bir yeri huzurlu ve güzel bir yere dönüştürebildiğini, trenlerin gürlediğini ve dumanlarının büyük çatılar altında dalgalandığını gösterebildiğini belirterek ressamın izlenimci özelliklerine vurgu yapmaktadır.

Resim 3. Monet/ Arkadaşım Claude Adlı Kitapta Kırmızı Rengi Ve Gelincik Tarlasını Anlatan Resim.(s. 4).

Resim 4. Gelincikler (Coquelicots), 1873.

Heinrich (2006), Paris yakınlarında yer alan Argenteuil Köyünde bir süre kalan Monet, burada yer alan doğa unsurlarını birçok açık hava (plein air) resminde temel almıştır. Günümüzde en popüler manzara resimleri arasında yer alan *Gelincikler* tablosu kırlarda bir yaz günü yapılan yürüyüşün canlı atmosferini yansıtmaktadır. *Gelincikler* tablosu, 1874 yılında empresyonist ressamların ilk sergisinde yer alan bir tablodur. Ressam Claude Monet, resimlerinin çoğunda kırmızı rengi kullanmıştır. Bu rengin baskın olarak kullanıldığı resimlerden birisi de *Gelincikler* tablosudur.

Tren istasyonuna gelen Phillippe, teyzesiyle birlikte ressam Claude Monet'in evine gitmişlerdir. Bir müddet sonra teyzesiyle gezintiye çıkan Phillippe, teyzesine bir gelincik çiçeği koparıp vermiştir. "Sonra gelincik tarlasından ayrıldık ve güzel bir gelincik tarlasından geçtik. 'Bu kırmızı çiçekleri çok seviyorum.' dedim ve bir tane kopardım" (Obiols, 2018c: 4). Ayrıca ressam Claude Monet, resimlerinde doğaya ait unsurlara çokça yer verdiği bilinmekte ve özellikle gelincikleri resimlerinde sıklıkla kullanmaktadır.

Resim 5. Monet/ Arkadaşım Claude Adlı Kitapta Köprü Ve Nilüferleri Anlatan Resim. (s.10).

Resim 6. Japon Köprüsü ve Nilüfer Gölü, 1899.

Claude Monet' in tren istasyonlarını kompozisyon olarak kullanıp çizdiği resimlerin yanı sıra nilüfer çiçeklerinden oluşan seri resimleri de mevcuttur. Ressam, yaşamının ilerleyen yıllarında Japon köprüsü ve nilüferleri olan bir ev alır. Evindeki bu doğa unsurları ressamın izlenimci özelliklerini harekete geçirir. Bu şekilde ressam nilüferlerin özne olarak kullanıldığı seri halde resimler çizmeye başlar.¹ Monet/ Arkadaşım Claude kitabında da yazarın resimler bağlamında oluşturduğu bu anlayışa yer verdiği görülmektedir. Phillippe, tren istasyonuna geldikten sonra Claude Monet' in evine geçmek için yola çıkmış ve yolda bir köprüden geçmiştir. Bu şekilde Claude Monet'in Japon kültürü ve mimarisiyle olan ilişiklik durumuna değinilmiştir. "Eve gelirken çok uzun bir köprüden geçtik" (Obiols, 2018c: 2). "Tam o sırada Monet, Japon Köprüsü'nden geçiyordu" (Obiols, 2018c: 10). Wildenstein (1974), Ressamın diğer tematik dizilerinde olduğu gibi bu resimlerinde de günün farklı zamanlarında ve değişen mevsimlerde aynı sahne üzerinde ışığın değişen etkilerini yansıttığı görülmektedir. Bu sayede ressam aynı nesneyi farklı doğal koşullarda gözlemleyerek nesnenin özünü bütünlüklü olarak yakalayabilmektedir.

¹ <https://www.fikriyat.com/kultur-sanat/2017/12/05/isik-ve-golgenin-sihirbazi-claude-monet/> Erişim:01/11/2020

Resim 7. Monet/ Arkadaşım Claude adlı kitapta tekne ve gelincikleri anlatan resim. (s.11).

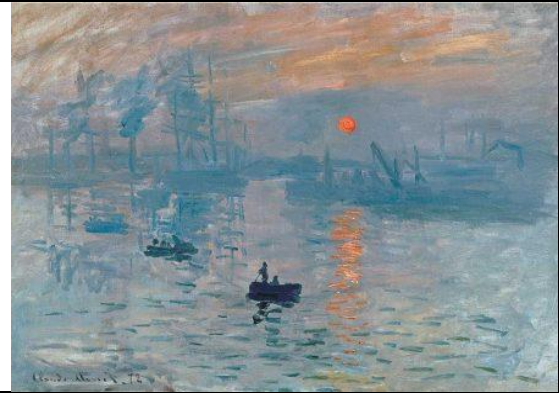

Resim 8. Argenteuil' de Yelkenli Yarışları, 1872.

Fransa'da 1830' lu yıllarda yelkenli modası gelişmiştir. 1850 yılından itibaren Claude Monet'inde bir dönem bulunduğu Argenteuil'de yelkenli yarışları yapılmaya başlanmıştır. Kıyıda ya da nehirdeki stüdyo teknesinden Seine Nehri'ne farklı açılardan bakan Monet, bu yelkenli yarışlarını çeşitli perspektiflerden ele alarak tablo haline getirmiştir. Monet/ Arkadaşım Claude adlı kitapta kendine yer bulan tablo ise Claude Monet' in 1872 yılında yaptığı *Argenteuil' de Yelkenli Yarışları* tablosudur. “Tekneyi yapmak düşündüğümde daha zor olmuştum ama sonunda bitirmeyi başarmıştım. Nasıl yüzdüğümü hemen denemek istedim. Nilüferlerle dolu göle koştum ve tekneyi suya bıraktım” (Obiols, 2018c: 11). Claude Monet'in evinde bir süre geçiren Phillippe, ilerleyen günlerde kendine küçük bir tekne yapmış ve onu nilüferlerle dolu göle bırakarak yüzmesini izlemiştir. Monet'in resimlerinde yakalamaya çalıştığı ana öğe, havada ve suda yer alan akışkanlığın ışık yansımaları üzerine oluşturduğu etkidir (David vd. 1997: 460-467). Bu bağlamda bakıldığında resimde yelkenli ve nilüferlerin suya olan yansımaları resme aktarılmıştır.

Resim 9. Monet/Arkadaşım Claude Adlı Kitapta Sabah Gün Doğumunu Anlatan Resim. (s. 14).

Resim 10. Gün Doğumu, 1872.

Gün Doğumu tablosu, Claude Monet'in empresyonizm akımına ismini veren resmidir. 1872 yılında yapılan *Gün Doğumu*, ilk kez 1874 yılında, Paris'teki La Salon Galerisi'nde düzenlenen ilk izlenimcilik sergisinde yer almıştır (Powel-Jones,2016). Günümüzde Paris'te, Marmottan Monet Müzesi'nde sergilenmekte olan bu tablo, Monet/Arkadaşım Claude kitabında şu şekilde yer almaktadır.

Teknesini göle salan Phillippe, bir müddet sonra teknenin kendisinden uzaklaştığını anlamış ve kurtarmak için çeşitli uğraşlar vermiştir. Fakat bu uğraşları sonuç vermemiş ve tekne gözden kaybolmuştur. Sabahın ilk ışıklarıyla uyandığında gölde teknesini görmüştür. Böylelikle empresyonizm akımının ismi niteliğinde olan *Gün Doğumu* tablosuna gönderme yapılmıştır. “Sabah olunca güneşin ilk ışıkları, suda salınan bir tekneyi aydınlatıyordu” (Obiols, 2018c: 14). *Gün Doğumu* adıyla anılan bu tablo güneşin doğuşunda La Havre Limanı'nı göstermektedir. Monet'in anlatmak istediği şey bir tan vakti güneş ışınlarının su yüzeyindeki yansımaları ve belli bir an içinde gök ve deniz yüzeylerinde meydana gelen ışık dalgalanmalarıdır. Monet esasen resmine verdiği isimle, resmin karakterini açık

olarak belirtmiştir. Böylelikle bu resim bir ilki başlatarak empresyonizm akımının temellerini atmıştır. (Tunalı, 1996).

Claude Monet'in yaşam öyküsüne ilişkin bulgular

Monet/Arkadaşım Claude kitabında ressam Claude Monet' in yaşamına ve sanat anlayışına ilişkin çeşitli bulgulara rastlanılmıştır.

Phillippe, trenle teyzenin yanına gelmiş ve istasyonda ressam Claude Monet'le tanışmıştır. Bu tanışmayla birlikte ressamın gerçek yaşamına ilişkin bilgiler, Phillippe' in anlatımıyla kurgu içerisinde aktarılmaktadır.

Empresyonist ressamlar için ışık, onun kırılmaları ve yansımaları önemi bir yere sahiptir. Günün farklı zaman dilimlerinde bu anlık görüntüleri yakalamaya çalışırlar. Bu nedenle de dizisel şekilde oluşan resimler ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bu akıma mensup ressamlar açık havada resim yapmaktan hoşlanırlar. Dış dünyadan, tabiattan yansıyan unsurları kendi iç dünyalarıyla bütünleştirerek tuvale yansıtmışlardır. (Birsal, 1967). Bu bağlamda esere bakıldığında Monet'in mensubu olduğu empresyonizm akımına ilişkin bulgular yer almaktadır. İstasyonda ressam Claude Monet' le tanışan Phillippe, ressamın evine giderken bir köprüden geçmiştir. Bu köprüden geçer Monet, ışık yansımalarını çok beğenmiş ve bu ışık yansıması olan manzarayı resimlemek istemiştir. “ Claude, ‘Sudaki ışık yansımalarına bir bakın! Keşke paletim ve fırçalarım yanımda olsaydı. Claude resim yapmaya bayılır ve günlerini açık havada geçirir’ ” (Obiols, 2018c: 2). Eve geldikten bir süre sonra teyzesiyle gezintiye çıkarken Claude Monet' i resim yaparken gören Phillippe, eve döndüğünde de aynı manzarayla karşılaşmıştır. “Claude açık havada resim yapmaya devam ediyordu. ‘Hala çalışıyor musun?’ ‘Evet, günün zamanında ışık çok güzel oluyor...’ dedi” (Obiols, 2018c: 6). Claude Monet' in ömrünün son yıllarını geçirmiş olduğu Paris' teki Giverny Köyünde yer alan pembe boyalı evi mevcuttur.² Ressamın gerçek yaşamında yer alan bu ev, kitapta Monet' in misafir gelen Phillippe' i evine davet etmesiyle bu ev kurgu içinde anlatılmaktadır. “Akşamüstü Monet'in pembe evine vardığımızda güzel havanın tadını çıkarmak için bir yürüyüş yapmaya karar verdik” (Obiols, 2018c: 3).

Phillippe, kendine oyuncak bir tekne yapmış ve gölde oynamaya başlamıştır. Fakat akıntıya kapılan tekne sürüklenerek gözden kaybolmuştur. Tekne sabah olduğunda Monet' in yüzen stüdyosuna çarparak durmuştur. “Teknem uzun bir yolculuktan sonra ressamın yüzen stüdyosuna çarpıp durmuştu. Arkadaşımda onu hemen sudan çıkarmıştı” (Obiols, 2018c: 15). Claude Monet, resimlerini yaparken manzaraya farklı açılardan bakış sağlayabilmek için Argenteuil' de nehirde yüzen bir stüdyo yapmıştır. Ressam böylelikle manzarayı farklı perspektiflerden görebilmesini sağlayan empresyonizm dâhilinde resimler çizmiştir (Veldet, 2012).

Tablo 1. Monet/Arkadaşım Claude Kitabında Yer Alan Bulgular

Bulgu Türü	Frekans Değeri (f)	Frekans Değerlerinin Geçtiği Yerler
Claude Monet'in Resimlerine İlişkin Bulgular	f(11)	(Obiols, 2018c: 1), (Obiols, 2018c: 1), (Obiols, 2018c: 2), (Obiols, 2018c: 4), (Obiols, 2018c: 4), (Obiols, 2018c: 10), (Obiols, 2018c: 10), (Obiols, 2018c: 11), (Obiols, 2018c: 11), (Obiols, 2018c: 14), (Obiols, 2018c: 14).
Claude Monet'in Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular	f(4)	(Obiols, 2018c: 2), (Obiols, 2018c: 3), (Obiols, 2018c: 6), (Obiols, 2018c: 15).

Monet/Arkadaşım Claude kitabında empresyonist ressam Claude Monet' in eserleri, sanat anlayışı ve yaşam öyküsü kurgulaştırılarak anlatılmıştır. Bu anlatıda yer alan Claude Monet' in resimlerine ilişkin

² <https://www.martidergisi.com/monetnin-ruya-gibi-evi-ve-bahceleri/> Erişim: 29/10/2020

bulgulara ressamın gerçek yaşamdaki çizdiği resimlerin aynısı veya gerçek yaşamdaki resimlerini anımsatacak şekilde resimlemeler yapılmış ve bu resimlerin anlatılarla desteklenmesine rastlanılmıştır. Bu resimler eserde *Tablo 1.* de görüldüğü gibi 11 tanedir. Anlatıda sadece Claude Monet' in resimlerine değil aynı zamanda gerçek yaşam öyküsüne ilişkin bulgulara da yer verildiği görülmüştür. Buna göre kurgu dâhilinde ressamın yaşamına ilişkin toplam 4 tane bulgu tespit edilmiştir.

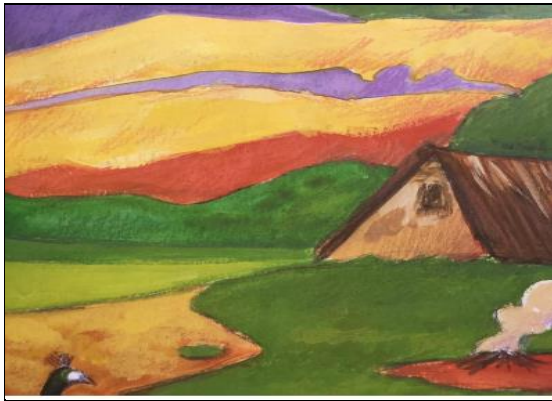
Gauguin/ Arkadaşım Paul

Bu eserde ressam Paul Gauguin' in öğretimi amaçlanmıştır. Olaylar Jotepha adlı karakterin dilinden anlatılmaktadır. Jotepha' nın yaşadığı adaya Paul gelmiştir ve diğer insanlardan farklıdır. Adada yaşayanlar Paul' un davranışlarının farklı olduğunu görürler ve kendilerine benzemediğini anlarlar. Paul, adada gördüğü her şeyin resmini çizer. Başlarda Paul' un bu durumundan çekinen yerli halk zamanla ressama alışır. Jotepha ile Paul atla geziye çıkar. Geziden döndükten sonra Paul' un evine giren Jotepha, evin resim dolu olduğunu görür. Paul bir gün ortadan kaybolur, ondan iz bulunamaz. Bu durumu merak eden Jotepha, gerçekleri ablasından öğrenir. Ablası Paul' un bıraktığı “Noa Noa” günlüğünü Jotepha' ya verir ve Jotepha ablasıyla birlikte günlüğü okur.

Ressamın yaşam öyküsü ve resimleri hakkında bilgiler kitapta aşağıdaki gibi yer almaktadır.

Paul Gauguin' in Resimlerine İlişkin Bulgular

Gauguin/ Arkadaşım Paul kitabında kurgu içerisinde okura öğretilmeye çalışılan ressam Paul Gauguin' in toplamda beş adet resmine yer verilmiştir. Bu kapsamda dört adet resim, Paul Gauguin' in resimlerine ilişkin bulgular başlığı altında değerlendirilirken bir adet resim ise ressamın yaşam öyküsüne ilişkin bulgular altında değerlendirilmiştir. Bu resimlerden birincisi ressamın 1892 yılında yaptığı ve Puşkin Güzel Sanatlar Müzesi'nde sergilenen “*Tavus Kuşu ile Peyzaj*” resmidir. İkinci resim ise ressamın 1892 yılında yaptığı, günümüzde Baltimore Sanat Müzesi koleksiyonunda sergilenmeye devam eden ve Tahiti' deki yerel halktan birini resmettiği “*Mango ile Tahitili Kadın*” tablosudur. Ressamın kitapta yer alan üçüncü resmi ise 1902 yılında yaptığı ve günümüzde Almanya' da Folkwank Müzesinde sergilenen “*Kıyıda Atlılar*” resmidir. Kitapta yer verilen dördüncü resim ise 1892 yılında yapılan, Lauvre Müzesi' nde sergilenen ressamın Tahitili yerli kadınları bir arada resmettiği “*Tahitili Kadınlar*” resmidir. Kitapta yer alan beşinci resim ise Paul Gauguin' in Tahiti yaşamı sırasında konakladığı, 1876 yılında ressam tarafından yapılan ve yaşam öyküsüne ışık tutan , “*Hindistan Cevizi Altında Kulübe*” adlı resimdir.

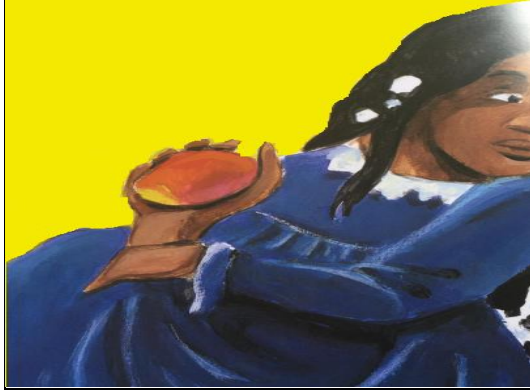
Resim 11. Gauguin/ Arkadaşım Paul adlı kitapta doğayı ve doğaya ait unsurları anlatan resim. (s. 4).

Resim 12. Tavus Kuşu İle Peyzaj, 1892.

Gauguin, resimlerinde doğa ve doğaya ait unsurların yansımalarını kullanmaktadır. Empresyonizm akımının etkisiyle beraber açık havada yapılan resimlere önem vermiş ve resimlerinde çeşitli renk armonileri kullanmıştır. (Thomson, 1987). Bu durum ise eserlerine yansımıştır. Ressamın bu özelliğini destekleyen resim ise *Tavus Kuşu İle Peyzaj* adlı çalışması olmuştur. Anlatı Tahiti' de bir adada yaşayan Jotepha, adaya Paul Gauguin adlı ressamın gelişini anlatmasıyla başlar. İlk başlarda Gauguin' i farklı karşılayan ada halkı zamanla ona alışmıştır. Ada yaşamında farklı yerlerde farklı resimler yapan Gauguin, bu davranışıyla ada halkının dikkatini çekmiştir. “*Her seferinde adanın farklı yerinde görüyordum. Gördüğü her şeyin resmini yapıyordu. Hayvanları çalışırken bizleri, Hindistan cevizi*

ağaçlarını, palmye ağaçlarını, evlerimizi... Resimlerinde genelde parlak renkler kullanıyordu: Kırmızılar, sarılar ve morlar..." (Obiols, 2018b: 4). Tahiti' ye gelen Paul Gauguin'in resimlerinde hâkim olan izlenim ve sanat anlayışıyla ilgili çeşitli özellikleri Tahiti'de yaşayan Jotepha'nın dilinden vurgulanmıştır.

Resim 13. Gauguin/ Arkadaşım Paul Adlı Kitapta Mango Tutan Kızı Anlatan Resim. (s. 5).

Resim 14. Mango ile Tahitili Kadın, 1892.

Paul Gauguin, Tahiti yıllarında pek çok resim çizmiştir. Resimlerinde yer alan unsurlardan biride Tahitili kadınlar olmuştur. *Mango ile Tahitili Kadın* tablosunda Tahiti'deki eşi Tehura'yı tasvir etmiştir. Daha sonra bu eser empresyonist ressam Edgar Degas tarafından alınmıştır.³ Adaya yerleşen Gauguin'e ada halkı tam anlamıyla alışmıştır. Gauguin adada kadınların çeşitli hallerini çizmiş ve kendi halkından farklı olduklarını dile getirmiştir. "Kasabadaki kadınları ve genç kızları çiziyordu. 'Benim ülkemdekilerden çok farklılar.' diyordu. Önceleri tuhaf bulsalar da kısa sürede herkes ona alıştı. Paul onları çizerken hareketsiz duruyorlar, oturuyorlar, uzanıyorlar, çalgı çalıyorlar ya da mango yiyorlardı." (Obiols, 2018b: 5). Ayrıca ressam yerli halkın çeşitli yaşamsal anlarını tuvaline aktarmıştır. Bu aktarıma ressamın *Mango ile Tahitili Kadın* adlı tablosu örnek olarak verilebilir.

Resim 13. Gauguin/ Arkadaşım Paul Adlı Kitapta Atları Anlatan Resim. (s. 7).

Resim 14. Kıyıda Atlılar, 1902

Paul Gauguin' le arkadaş olan Jotepha, onu atla deniz kıyısını ve adanın güzel yerlerini gezmeye götürmüştür. "Aradan günler geçti; artık arkadaş olmuştuk. 'Ata binmek ister misin?' diye sordum bir gün cesaretimi toplayıp. 'Evet, çok isterim.' dedi ve buna çok sevindim. Atlarımıza bindik ve sahile doğru ilerlemeye başladık" (Obiols, 2018b: 6). Ressam Paul Gauguin'in resimlerinde kullandığı figürlerden biri de atlardır. Empresyonizm akımı kapsamında deniz, dalga, deniz ışıltısı ve atlar pek çok defa empresyonist sanatçılar tarafından tuvale aktarılmıştır (Şahin, 2015). Bu özelliği bilen yazar Obiols, Paul Gauguin' i anlatırken ressamın *Kıyıda Atlılar* tablosuna yer vermiştir.

³ <https://www.gauguingallery.com/>Erişim:01.11.2020

Resim 15. Gauguin/ Arkadaşım Paul adlı kitapta Tahitili kadınları anlatan resim. (S. 12).

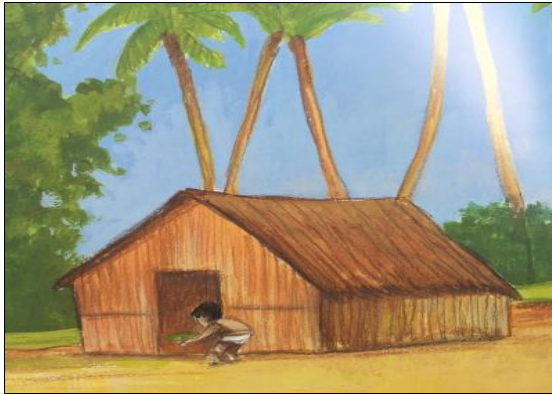
Resim 16. Tahitili Kadınlar, 1891

Paul Gauguin, Jotepha'nın kardeşi Vaitua ve onun arkadaşının resimlerini yapmak istemiş fakat Vaitua'nın arkadaşı reminin yapılmasından rahatsız olmuştur. “*Sahile gittiğimizde kardeşim, arkadaşı Vaitua'yla konuşuyordu. Üzerinde çok sevdiğim, sarı çiçekli kırmızı eteği vardı. Gauguin'in resmini yapacak olmasına çok sevindi ama arkadaşı bundan pek hoşlanmadı... Yine de resim çok güzel oldu*” (Obiols, 2018b: 12). Eserde geçen bu ifadeler Paul Gauguin'in *Tahitili Kadınlar* tablosunun açıklayıcısı niteliğindedir. Paul Gauguin'in Tahiti yıllarında kompozisyonlarında kullandığı figürler arasında Tahitili kadınlar etkin rol almıştır (Stuckey, 1988). Bu kapsamda Tahiti'de yaşayan insanların günlük yaşamlarından çeşitli izlenimleri resimlerine aktarmıştır.

Paul Gauguin' in Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular

Paul Gauguin, hayatının bir döneminde Tahiti'deki yerli halkın arasında yaşamış ve onların günlük yaşamlarını resimlerine aktarmıştır. Bu kapsamda anlatı içerisinde ressamın sadece Tahiti yıllarına yer verilmiştir. “*Merhaba, benim adım Jotepha. Bir süre Tahiti'de yaşamış bir ressamdan söz etmek istiyorum size. Adı Paul Gauguin*” (Obiols, 2018b: 1).

Adaya gelen Paul Gauguin, Jotepha'yla yakın arkadaş olmuş ve Jotepha'nın evinin yanına ahşap bir kulübe yaparak yerleşmiştir. “*Evimizin yanındaki ahşap kulübeye yerleşti*” (Obiols, 2018: 2). Kitapta verilen ifadeler ve sayfada kullanılan resim doğrultusunda ressamın Tahiti'de yaşadığı zamanlarda kaldığı ev metne aktarılmıştır. Resme ilişkin ifadeler doğrultusunda *Hindistan Cevizi Altında Kulübe* adlı eser anlatılmaya çalışılmıştır.

Resim 17. Gauguin/ Arkadaşım Paul adlı kitapta kulübeyi anlatan resim. (s. 2).

Resim 18. Hindistan Cevizi Altında Kulübe, 1876.

Ressam Gauguin, yaşamında Afrika yerlilerinin arasında kalmış onların kültürlerini öğrenip resimlerini çizmiştir. Jotepha, sahilde kardeşinin resmini çizen Paul Gauguin'i akşam geleneksel festivallerine davet etmiştir. Davete katılan Gauguin yerli halkın kültürel yapısından hoşlanmıştır. “*Gauguin kutlamadaki müzikleri ve köyümüzde eski zamandan beri yapılan ateş dansını sevdi*” (Obiols, 2018b: 13). Ayrıca Tahiti'de yaşadıklarını ve bu kişilerle tanışmasını Noa Noa isimli kitabında anlatmıştır (Stuckey, 1988). Ressamın yaşamına ilişkin bu unsurlar Anna Obiols tarafından kaleme alınmıştır.

Jotepha, Gauguin' in evine gider fakat onu bulamaz. Çünkü Gauguin adayı terk etmiştir. Ressam Jotepha' nın ablasına Tahiti zamanlarını anlattığı bir günlüğünü bırakmıştır. “Okumayı bitirince bunun Gauguin ‘ in bizimle yaşadığı her şeyi anlattığı bir günlük olduğunu anladı. Noa Noa adını vermişti günlüğüne” (Obiols, 2018b: 15).

Tablo 2. Gauguin/Arkadaşım Paul Kitabında Yer Alan Bulgular

Bulgu Türü	Frekans Değeri (f)	Frekans Değerlerinin Geçtiği Yerler
Paul Gauguin' in Resimlerine İlişkin Bulgular	f(8)	(Obiols, 2018b: 4), (Obiols, 2018b: 4), (Obiols, 2018b: 5), (Obiols, 2018b: 5), (Obiols, 2018b: 6) (Obiols, 2018b: 7), (Obiols, 2018b: 12), (Obiols, 2018b: 12).
Paul Gauguin' in Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular	f(5)	(Obiols, 2018b: 1), (Obiols, 2018b: 2), (Obiols, 2018b: 2), (Obiols, 2018b: 13), (Obiols, 2018b: 15).

Gauguin/ Arkadaşım Paul kitabında empresyonist ressam Paul Gauguin' in eserleri, sanat anlayışı ve yaşam öyküsüne yer verilmiştir. Bu anlatıda yer alan Paul Gauguin' in resimlerine ilişkin bulgularda ressamın gerçek yaşamdaki çizdiği resimlerin aynısının veya gerçek yaşamdaki resimlerini anımsatacak şekilde resimlemeler yapılmış ve bu resimlerin anlatılarla desteklenmesine rastlanılmıştır. Bu resimler eserde *Tablo 2.* de görüldüğü gibi 8 tanedir. Anlatıda sadece Paul Gauguin' in resimlerine değil aynı zamanda gerçek yaşam öyküsüne ilişkin bulgulara da yer verildiği görülmüştür. Buna göre kurgu dâhilinde ressamın yaşamına ilişkin toplam 5 tane bulgu tespit edilmiştir. Ressamın yaşam öyküsüne ilişkin bulgular arasında yer alan ressamın Tahiti' deki yaşamı sadece sözlü anlatımla kalmamış ayrıca resimle de desteklenmiştir.

Degas/ Arkadaşım Edgar

Bu eserde ressam Edgar Degas anlatılmıştır. Olay Marie adlı karakterin dilinden anlatılmaktadır. Marie bale okuluna gider ve orada ressam Degas'la tanışır. Degas balerinlerin hareketleri gibi pek çok özelliklerini çizime aktarmaya çalışır. İlk başlarda bu durum öğrenciler tarafından yadırganmış fakat sonra öğrenciler bu duruma alışmıştır. Marie' nin 15 Haziran doğum günüdür. Ailesi ona hediye olarak sirke götürmek karar alır. Ertesi gün bale gösterisine katılan Marie, başarılı bir sunum gerçekleştirir. Bunun üzerine Edgar Degas, Marie' ya onu betimlediği bir heykel hediye eder.

Ressamın yaşam öyküsü ve resimleri hakkında bilgiler kitapta aşağıdaki gibi yer almaktadır.

Edgar Degas'ın Resimlerine İlişkin Bulgular

Degas/ Arkadaşım Edgar kitabında kurgu içerisinde okura öğretilmeye çalışılan ressam Edgar Degas' ın dört adet resmine ve bir adet heykeline yer verilmiştir. Bu resimlerden ilki ressamın 1877 yılında yaptığı, günümüzde New York' ta ki Metropolitan Sanat Müzesi' nde sergilenmeye devam eden ve balerinlerin çalışmaları sırasında çizdiği resimlerinden biri olan “*Barda Çalışan Balerinler*” tablosudur. İkinci resim ise 1874 yılında yapılan ve Edgar Degas' ın balerinlerin eğitimleri sırasında sınıfta yaptığı hareketleri konu alan, Metropolitan Sanat Müzesi' nde sergilenmeye devam eden “*Dans Sınıfı*” resmidir. Ressamın kitapta yer alan üçüncü resmi ise 1873 yılında yaptığı, günümüzde Fransa' da Güzel Sanatlar Müzesi' nde sergilenen ve aile işi olan pamuk ve pamuk ticareti yapılan yeri anlattığı “*New Orleans'ta Bir Pamuk Ofisi*” resmidir. Kitapta yer verilen dördüncü sanat eseri ise 1881 yılında yapılan ve Edgar Degas' ın küçük bir balerininin hareketini balmumundan bir heykelle anlattığı “*On Dört Yaşındaki Küçük Dansçı*” eseridir. Kitapta yer alan beşinci resim ise Edgar Degas' ın Londra Ulusal Galeri' de sergilenen ve sirkteki bir görevliyi resmettiği “*Fernando Sirki'nde Bayan Lala*” adlı tablosudur.

Resim 19. Degas/ Arkadaşım Edgar adlı kitapta balerinlerin çalışmasını anlatan resim (s.3).

Resim 20. Barda Çalışan Balerinler, 1877.

Balenin özünü ortaya koyan jest, zarafet, renk ve hareket, eserleriyle hem gerçekçilik hem de empresyonizm akımlarına yakın duran Edgar Degas'ı, sanat yaşamı boyunca etkilemiş özelliklerdir. Degas, bale ile ilgilenmeye başladığı 1860'ların sonunda, Paris Opera Binası'nın bulunduğu Le Peletier Sokağı'na yakın oturmaktadır. Gençliğinden beri operanın müdavimi olan sanatçıya, müzisyen arkadaşları da yardımcı olmuşlardır. Sanatçı, seyirci koltuklarında oturup çalıştığı gibi provalara da katılmıştır (Mannering, 1994).

1870'lerden ölümüne kadar Degas'ın en sevdiği konular, işyerinde, provada ya da dinlenme esnasında balerinlerdir. Ressam, duruş ve duruşta birçok varyasyon içeren temayı yorulmadan incelemektedir (Powel-Jones, 2016: 72). Sahne performansından ve ilgi odağından çok, onu ilgilendiren eğitim ve provalardır. Ressamın anlatılan bu özelliklerini yazar Obiols kitabında yer vermiştir. Anlatı, Marie isimli küçük bir balerinin dilinden aktarılmaktadır. Bale okulunda Marie ve arkadaşları prova yaparken ressam Edgar Degas, balerinlerin çeşitli özelliklerini yansıtacak resimler çizmektedir. “Bir ressam arkadaşımı anlatmak istiyorum sizlere. Adı: Edgar Degas. Sınıfımızdaki bütün balerinlerin resmini yapan, aksi bir sanatçı. Biz bale okuluna geldiğimizde, Edgar çoktan orada olur. Yanında daima tuvaleri, boyaları, pastelileri ve dosyaları bulunur” (Obiols, 2018a: 1). Ressam Edgar Degas, balerinlerin ısınmalarında, hazırlıklarında ve provalarında çeşitli şekillerde resimlerini çizmektedir. “Ben çorabımı çekerken Degas resmimi çizdi” (Obiols, 2018a: 3). “Arkadaşım Edgar, saçımızı taramak gibi sıradan işler yaparken de çiziyordu bizi” (Obiols, 2018: 7). “Edgar sürekli bizi çiziyordu: Isınma hareketleri yaparken yelpazeyle serinlemeye çalışırken okurken kuşaklarımızı bağlarken ve hatta boş zamanlarımızda dinlenirken...” (Obiols, 2018a: 9).

Resim 21. Degas/ Arkadaşım Edgar Adlı Kitapta Bale Eğitimini Anlatan Resim (s.4).

Resim 22. Dans Sınıfı, 1874.

Marie ve annesi bale dersi öncesi bir kitapçıya uğramışlardır. Bu nedenle okula geç kalan Marie, çoraplarını çekiştirerek provaya geçmiş ve ressam Edgar Degas, Marie'nin bu durumunu resimlemiştir. Bu sırada bale öğretmeni derse girerek bale hareketlerini öğretmeye başlamıştır. “O sırada bale öğretmenimiz yakında yapacağımız gösterinin ilk adımlarını tekrarlamamızı istedi.” (Obiols, 2018a: 4).

Powel-Jones (2016), Dans Sınıfı Degas'ın 1872'den beri konunun daha küçük çalışmalarını yaptığı halde bale provasındaki dansçıları resmettiği ilk büyük ölçekli resmidir.

Resim 23. Degas/ Arkadaşım Edgar Adlı Kitapta İş Yerini Anlatan Resim (s.11).

Resim 24. New Orleans'ta Bir Pamuk Ofisi, 1873.

Marie, zaman ilerledikçe ressam Degas' a alışmıştır. 15 Haziran' da doğan Marie' nin doğum gelmiştir. Annesi ders çıkışı Marie'yi alarak kutlama yapmak için onu babasının iş yerine götürmüştür. “*Berberce babamın işyerine gittik. Bana bir sürpriz hazırlamışlardı*” (Obiols, 2018a: 11). Edgar Degas' ın babası gerçek hayata pamuk işiyle uğraşmaktadır. Bu anlatıyı Resim 25. ile destekleyen yazar, kitapta anlatılan Edgar Degas' ın *New Orleans'ta Bir Pamuk Ofisi* tablosunu okura aktarmaktadır.

Resim 25. Degas/ Arkadaşım Edgar adlı kitapta sirki anlatan resim (s.13).

Resim 26. Fernando Sirki'nde Bayan Lala, 1834.

Babasının iş yerinde doğum günü kutlaması yapan Marie, ailesiyle birlikte sirke gitmişleridir. Sirkte akrobat Matmazel La La' nın gösterisini izlemişlerdir. “*Üçümüz birlikte sirke gittik. Uzun zamandır gitmek istediğim bir gösteriydi bu. Gördüğüm onca sanatçı arasında beni en çok etkileyen, akrobat gösterisi sunan Matmazel La La olmuştu. ‘Sürekli vay canına!’ diyerek şaşkınlığımı dile getiriyordum.*” (Obiols, 2018a: 13). Powel-Jones (2016), Ressam Edgar Degas mekân tasvirlerine ve sirk gibi ortamlara resimlerinde yer vermiştir. Yazar Obiols, Degas/ Arkadaşım Edgar kitabında bu unsura yer vermiş ve ressamın *Fernando Sirki'nde Bayan Lala* isimli tablosuna bir göndermede bulunmuştur.

Resim 27. Degas/ Arkadaşım Edgar Adlı Kitapta Heykeli Anlatan Resim (s.14).

Resim 28. On Dört Yaşındaki Küçük Dansçı 1881.

Klasik baleyi iyi bilen Degas, bu dans geleneğinin pek çok hareketini resim ve heykelinde canlandırmıştır. *14 Yaşındaki Küçük Dansçı* heykeli bunlardan biridir. Marie' ve arkadaşları uzun zamandır hazırladıkları bale gösterisini sahnelemişler ve başarılı olmuşlardır. Sahneden inen Marie, soyunma odasına geçmiştir. Burada ressam Edgar Degas' la karşılaşmıştır. Edgar Degas, Marie' ye onun küçük bronz bir heykelini hediye etmiştir. “Üzerimi değiştirmek için soyunma odama gittiğimde Edgar' la karşılaştım. ‘Bu senin için Maria.’ dedi, küçük, ahşap bir kutuyu işaret ederek. Büyük bir şaşkınlık ve merakla kutuyu açtım. İçinde küçük bir balerin vardı. ‘ Bu benim bronz heykelim.’ derken sesim mutlulukla titliyordu” (Obiols, 2018a: 15).

Edgar Degas'ın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular

İnceleme konusu yapılan diğer kitapların aksine bu kitapta Edgar Degas' ın yaşam öyküsü hakkında herhangi bir veriye rastlanmamış olup daha çok ressamın resimleri üzerinden anlatım oluşturulmaya çalışılmıştır.

Tablo 3. Degas/Arkadaşım Edgar Kitabında Yer Alan Bulgular

Bulgu Türü	Frekans Değeri (f)	Frekans Değerlerinin Geçtiği Yerler
Edgar Degas' ın Resimlerine İlişkin Bulgular	f(8)	(Obiols, 2018a: 1), (Obiols, 2018a: 3), (Obiols, 2018a: 3), (Obiols, 2018a: 4), (Obiols, 2018a: 4) (Obiols, 2018a: 7), (Obiols, 2018a: 9), (Obiols, 2018a: 11), (Obiols, 2018a: 11), (Obiols, 2018a: 13), (Obiols, 2018a: 14), (Obiols, 2018a: 15).
Edgar Degas' ın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular	f(0)	—

Degas/ Arkadaşım Edgar kitabında empresyonist ressam Edgar Degas' ın eserleri, sanat anlayışı kurgulaştırılarak anlatılmıştır. Bu anlatıda yer alan Edgar Degas' ın resimlerine ilişkin bulgularda ressamın gerçek yaşamdaki çizdiği resimlere yer verildiği veya gerçek yaşamdaki resimlerini anımsatacak şekilde resimlemeler yapıldığı ve bu resimlerin anlatılarla desteklendiği görülmüştür. Ayrıca Obiols' un yazarları anlattığı diğer kitaplarından farklı olarak bu kitabında anlatılan kişinin sadece resimlerine değil aynı zamanda yaptığı heykele de yer verilmiştir. Bu eserlerde *Tablo 3.* de görüldüğü gibi 13 tanedir. Anlatıda Edgar Degas' ın yaşam öyküsüne ilişkin bulgulara rastlanmamıştır. Bu kitapta anlatılan ressamın sadece sanat eserlerine yer verilmiştir.

Van Gogh/ Arkadaşım Vincent

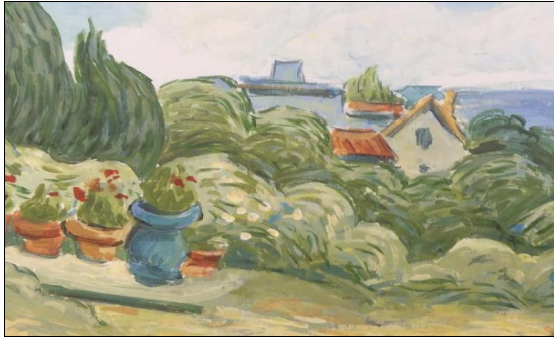
Bu eserde ressam Vincent Van Gogh' un öğretimi amaçlanmıştır. Olaylar Paula adlı karakterin dilinden anlatılmıştır. Van Gogh, Arles' e gelir ve orada Paula ile tanışır. Paula' yla birlikte kırlarda dolaşan Van Gogh resimler çizer ve Paula' yla arkadaş olur. Kırlardan Van Gogh' la beraber resim çiziminden dönen Paula, Van Gogh' a ayçiçeği kopartır ve vazoya koymasını söyler. Ertesi gün ise iki arkadaş şehir dışına çıkar ve Van Gogh orada deniz temalı resimler çizer. Denizden döndüklerinde akşam olmuştur. Van Gogh, yine tuvalini alır ve yıldızlı geceyi resmetmeye başlar. Bu olaylardan sonra

iki arkadaş uzun bir süre görüşmez. Van Gogh' u merak eden Paula sarı boyalı evine ziyarete gider ve arkadaşının evindeki resimleri görünce şaşırır. Van Gogh ise bahçede resim yapmaktadır. Bu sırada postacı Van Gogh' un kardeşi Theo 'dan mektup getirir. Postacı gittikten sonra Van Gogh, Paula' ya ayçiçekleri resmettiği tabloyu hediye eder.

Ressamın yaşam öyküsü ve resimleri hakkında bilgiler kitapta aşağıdaki gibi yer almaktadır.

Vincent Van Gogh'un Resimlerine İlişkin Bulgular

Van Gogh/ Arkadaşım Vincet kitabında kurgu içerisinde okura öğretilmeye çalışılan ressam Vincet Van Gogh' un sekiz adet resmine yer verilmiştir. Bu resimlerden ilki ressamın 1890 yılında Auvers' te kaldığı zamanlarda empresyonist ressam Charles-François Daubigny ' in bahçesinde yaptığı ve üç ayrı müzede sergilenen “*Daubigny' nin Bahçesi*” tablosudur. İkinci resim ise 1889 yılında yapılan ve Los Angeles'ta J. Paul Getty Müzesi' nde sergilenmeye devam eden “*Tarlada Süsenler*” resmidir. Ressamın kitapta yer alan üçüncü resmi ise 1889 yılında yaptığı, New York' ta Metropolitan Sanat Müzesi'nde ve kopya halinde pek çok müzede sergilenen “*Selvili Buğday Tarlası*” resmidir. Kitapta yer verilen dördüncü resim ise ressamın 1888 yılında Arles' te yaşadığı yıllarda yaptığı ve seri şekilde farklı şekillerde çizdiği “*Ayçiçekleri Demeti*” tablosudur. Kitapta yer alan beşinci resim ise 1889 yılında yapılan ve Amsterdam' da Van Gogh Müzesi' nde sergilenen “*Saintes Maries Denizi*” adlı tablodur. Kitapta yer alan altıncı resim ise 1889 yılında yapılan ve 1941' den beri New York Modern Sanatlar Müzesi' nde sergilenen ressamın en ünlü resimleri arasında yer alan “*Yıldızlı Gece*” adlı tablodur. Yedinci resim ise 1889 yılında kendi otoportresini yaptığı ve Van Gogh Müzesi' nde sergilenen “*Vincent Van Gogh Portresi*” adlı tablodur. Kitapta yer alan sekizinci resim ise 1890'da yapılmış olup, şu an Fransa'nın Paris şehrindeki Orsay Müzesi'nde sergilenen “*Anvers Kilisesi*” adlı yağlı boya tablosudur.

Resim 29. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Adlı Kitapta Bahçeyi Anlatan Resim (s.1).

Resim 30. Daubigny' nin Bahçesi, 1890.

Genç (2009), Van Gogh' un yaşamının bir bölümünü Güney Fransa'da bulunan Arles'te geçirmiştir. Burada Uzakdoğu kültürüne ilgisi artmış ve Japon manzaralarını andıran çiçek ve ağaç resimleri yapmaya başlamıştır. Anlatı Paula'nın ressam Van Gogh' la tanışmasıyla başlar. Van Gogh başlarda yadırganan kişilik olsa da zamanla ona alışmışlardır. Paula'yla arkadaş olan Van Gogh zamanla onun bahçesine gelerek çeşitli doğa resimleri yapmaya başlamıştır. “*Merhaba, benim adım Paula. Sizlere çok özel bir ressamdan bahsetmek istiyorum: Adı Vincent Van Gogh. Kısa bir süre önce Arles' e geldi. Tek başına yaşıyor ve bazı komşular onun biraz tuhaf olduğunu söylüyor. Ama benim o, bahçemi çok seven harika bir arkadaş*” (Obiols, 2019: 1).

Daubigny 'nin Bahçesi ünlü ressam Vincent Van Gogh'un eserlerinden birisidir. Van Gogh hayatı boyunca takdir ettiği Charles-François Daubigny' nin bahçesini üç kere resmetmiştir (Earle, 1997). Bu üç tabloyu da Auvers' de kaldığı zamanlar yapmıştır ve bu üç tablo Kunstmuseum Basel, Hiroshima Sanat Müzesi ve Van Gogh Müzesi'nde sergilenmiştir.

Resim 31. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Adlı Kitapta Zambakları Anlatan Resim (s.2).

Resim 32. Tarlada Süsenler, 1889.

Van Gogh' un çizdiği resimler arasında olan Tarlada Süsenler(İrisler) tablosu doğayı ve doğaya ait unsurların betimlendiği resimleri arasında yer almaktadır. Paula'yla tanışıp arkadaş olan Van Gogh, Paula'nın bahçesine gelerek çeşitli resimler yapmıştır. Bunlardan en sık rastlanana ise sanatçının doğaya ilişkin çizdiği resimler olmuştur. Anlatıya göre Tarlada Süsenler eseri de Van Gogh' un arkadaşı Paula'nın bahçesinde yaptığı resimlerden biridir. *“Bu çiçeklerin renklerini ve kokularını tuvale aktarmak isterim, dedi bana. Ve işte bahçemi böyle resmetti. Onun boyadığı şu mavi, beyaz ve sarı zambaklara bir bakın!”* (Obiols, 2019: 2). Zurcher(1985), ressam resimlerinde canlı ve çeşitli renkleri kullanmayı yeğlemiştir. Bu kullanımlarının en sık gözlemlendiği yer ise doğa temalı resimleri olmuştur.

Resim 33. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Adlı Kitapta Kırları Anlatan Resim (s.3).

Resim 34 Selvili Buğday Tarlası, 1889.

Sanatı, insanı ve doğayı hayatının merkezi yapan Van Gogh, *“Sanat, doğaya eklenmiş insandır”*(Van Gogh, 2005) cümlesiyle doğa, sanat ve insan unsurlarının birlikteliklerini birbirinden ayıramayacak şekilde tanımlamaktadır. Hatta daha da ileri giderek iyi bir ressamın tablosunun doğadan daha çok şey söylediğini, doğayı, kendisinden daha açık ve net gözler önüne serdiğini ifade eder. *“ Bazı günler Vincent'le Arles kırlarında dolaşmaya çıkardık. Boyalarını, tuvallerini ve şövaletini yanına alırdı ve resmedilecek güzellikte bir manzara buluncaya kadar yürürdük. Çalışmalarını dikkatle izledim, ‘resimlerinde her şey canlıymış gibi görünüyor.’ dedim Vincent'e”* (Obiols, 2019: 3). Van Gogh' la birlikte gezintiye çıkan Paula, ressamın doğa manzarası çizimlerine ve ressamın özelliklerine değinir. Ayrıca anlatının arka planında kullanılan kır ve doğa temalı resim ise okura ressamın 1889 yılında yaptığı Selvili Buğday Tarlası resmini işaret etmektedir.

Kardeşi Theo, Van Gogh'a yazdığı sayısız mektuplar yazmıştır. Yazdığı mektuplardan birinde resimle alakalı Van Gogh (2005) *“Demir parmaklıklı pencereimde adeta bir buğday tarlası görüyorum. Sabahları ise gün doğumunu tüm ihtişamıyla izliyorum.”* şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir.

Resim 35. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Adlı Kitapta Ayçiçeklerini Anlatan Resim (s.4).

Resim 36. Ayçiçekleri Demeti, 1888.

Paula, Van Gogh' la çıktığı kır gezisinden dönerken ressamı ayçiçeği verir ve vazoda kalmasını ister. Ayçiçeklerini vazoya koyan ressam ilerleyen zamanlarda vazodaki ayçiçeğini resimler. Anlatıda yer alan bu durum ressamın 1888 yılında yaptığı Ayçiçekleri Demeti resmine işaret etmektedir. “ Bir gün eve dönerken ayçiçeği tarlasından geçtik. O kadar güzellerdi ki, birkaç tane toplayıp Vincent'e verdim. 'Eve gittiğinde bunları bir vazoya koy. Bu çiçeklerin sarı renginin sihirli bir ışığı vardır.' dedim” (Obiols, 2019: 4). “ Muhteşem bir resimdi. Tarladan toplayıp ona verdiğim ayçiçekleri, artık tuvalin üzerindeydiler. (Obiols, 2019: 15). Dickens (2015), Ayçiçekleri Demeti tablosundan önce 1887'de Fransa'da yaptığı eserinde ayçiçekleri yerde yatmış şekildeyken Arles'de bir sene sonra yaptığı ikinci seride ayçiçekleri bir buket şeklinde vazoda resimlenmiştir.

Resim 37. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Adlı Kitapta Deniz Ve Manzarayı Anlatan Resim (s.4).

Resim 38. Saintes Maries Denizi, 1889.

Paula 'yla birlikte şehir dışına çıkan ressam deniz kenarına gelir. Bu yer Faille (1962)' nin Van Gogh'un Fransız Dönemi adlı eserinde de belirttiği gibi Saintes Maries Denizi' dir. Van Gogh burada denizi ve yelkenlileri resimler. “Suda ayaklarımı ıslatarak ve kıyıda kumdan kaleler yapılarak harika vakit geçirdim. Bu arada Vincent coşkulu fırça darbeleri ve parlak renklerle manzarayı tuvale aktarıyordu” (Obiols, 2019: 6). Walther(2005), Van Gogh paletinde canlı ve parlak renklere yer vermiştir. Bu renkleri deniz ve kır gibi doğaya ait unsurları tuvaline aktarırken kullanmıştır. Eserden yapılan alıntı ise bu özelliğinin bir sonucu olan *Saintes Maries Denizi* isimli tablosunun açıklayıcısı niteliğindedir.

Resim 39. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Adlı Kitapta Yıldızlı Geceyi Anlatan Resim (s.8).

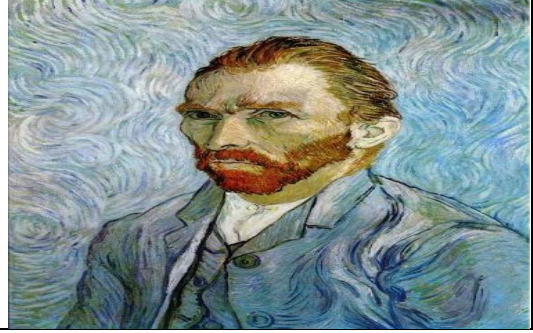

Resim 40. Yıldızlı Gece, 1889.

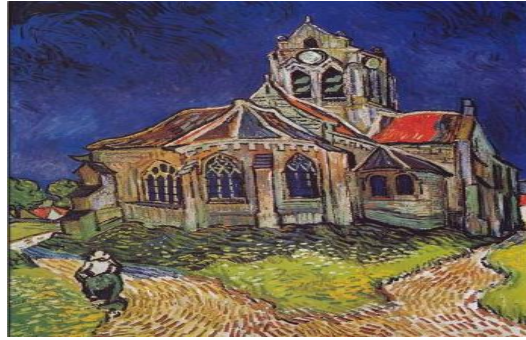
Van Gogh deniz kenarındaki resim çiziminden Paula ile birlikte gece dönmüştür. Anlatının devamında gecenin geç saatinde gökyüzünü ve yıldızları gören ressam bir tepeye çıkarak resim yapmaya başlamıştır. “*Vincent evine geçti ve bir tepeye doğru yola devam etti. Sonra yanındaki boş tuvallerden birini çıkardı ve o yıldızlı geceyi resmetmeye başladı*” (Obiols, 2019: 8). Walther (2005)' e göre Yıldızlı Gece tablosu için ressamın Saint-Remy-de-Provence şehrinin düşsel bir yorumu denebilir. Ressamın diğer eserlerindeki post-izlenimcilik akımının izleri *Yıldızlı Gece*'de de belirgindir. Resimde görülen köy ve kilise kulesi ise tamamen sanatçının hayal gücüyle yaratılmış unsurlardır. Yani onun odasından bakıldığında böyle bir köy ve kilise görülmemektedir (Cumming, 2008: 331).

Resim 41. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Adlı Kitapta Van Gogh' Un Eserlerini Anlatan Resim (s.10).

Resim 42. Vincent Van Gogh Portresi, 1890.

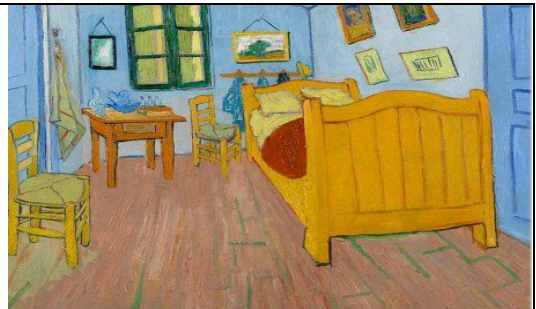
Resim 43. Anvers Kilisesi, 1890.

Yıldızlı gecede çizimden sonra Paula, uzun süre Van Gogh' tan haber alamaz. Bunun üzerine ressamın sarı boyalı evine girer. Burada ressamın çeşitli resimlerini görür. Anlatıda kullanılan bu resimler ise Van Gogh' un, *Vincent Van Gogh Portresi* ve *Anvers Kilisesi* tablolarıdır. “*Stüdyosuna girdim. Tablolarımı görünce, gözlerim yuvalarından fırlayacak gibi oldu. Vaay! Bu ne çok resim böyle..!*” (Obiols, 2019: 10). Bu resimlerden ilki 1890' da ressamın kendi otoportresini yaptığı ve Orsay Müzesinde sergilenen Vincent Van Gogh Portresi isimli eseridir. İkinci resim ise 1890 yılında yapılan ve Orsay Müzesinde sergilenen Anvers Kilisesi tablosudur.

Vincent Van Gogh'un Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular

Resim 44. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent adlı kitapta yatak odasını anlatan resim (s.11).

Resim 45. Sanatçının Yatak Odası, 1889.

Paula uzun süredir Van Gogh' la görüşmemiştir. Paula bunun üzerine ressamın evine gitmiştir ve böylelikle Van Gogh' un resimleri ve evinin çeşitli özellikleri hakkında bilgi sahibi olmuştur. Bu bağlamda Paula' nın dilinden ressamın yaşam ortamına ilişkin bilgiler aktarılmıştır. Van Gogh, Arles' teki evinde ünlü ressam Paul Gauguin' le birlikte resimler yapmış ve çeşitli fikirler ortaya çıkarmıştır. Walther (2005), Ressam, uygun ortam hazırlamak ve kendi resim yeteneğini göstermek için odayı, yaptığı çalışmalarla süslemiştir. Eserde duvarlarda görülen tablolar da bu süreçte yapılmıştır. “*Stüdyodan çıkarken yatak odasının kapısının açık olduğunu gördüm ve içeri girdim. Çok sevimli bir odaydı. Mavi duvarlarında birçok resim asılıydı*” (Obiols, 2019: 11). Van Gogh kendi yaşamını ve yaşam alanını tablolarına aktarmıştır. Bunlardan biri de duvarları resimlerle kaplı yatak odasıdır.

“*Sarı sıvalı eve geri döndük ve çalışma odasına girdik*” (Obiols, 2019: 14). Van Gogh' un yaşamında *Sarı Ev*' de yaşadığı bilinmektedir. Ayrıca bu ev, Gauguin (2011), ressam arkadaşlarıyla buluşma noktası olan bir yer haline gelmiştir. Örneğin empresyonist ressam Paul Gauguin' le bu evde çalışmalar yapmıştır. Yazar Obiols' un ise ressamı anlatırken bu duruma yer verdiği görülmektedir.

Theo, Van Gogh' un çok sevdiği kardeşidir. İkisi arasında sürekli mektuplaşma olmuştur. Hatta bu mektuplardan oluşan *Dear Theo* (2005) adlı bir kitap da mevcuttur. “*Bugün sana kardeşin Theo' dan mektup getirdim, dedi, postacı*” (Obiols, 2019: 13).

Tablo 4. Van Gogh/ Arkadaşım Vincent Kitabında Yer Alan Bulgular

Bulgu Türü	Frekans Değeri (f)	Frekans Değerlerinin Geçtiği Yerler
Vincent Van Gogh' un Resimlerine İlişkin Bulgular	f(15)	Obiols, 2019: 1), (Obiols, 2019: 1), (Obiols, 2019: 2), (Obiols, 2019: 2), (Obiols, 2019: 3), (Obiols, 2019: 3), (Obiols, 2019: 4), (Obiols, 2019: 4), (Obiols, 2019: 4), (Obiols, 2019: 6), (Obiols, 2019: 8). (Obiols, 2019: 8). (Obiols, 2019: 10), (Obiols, 2019: 10), (Obiols, 2019: 15).
Vincent Van Gogh' un Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular	f(5)	Obiols, 2019: 11), (Obiols, 2019: 11), (Obiols, 2019: 13), (Obiols, 2019: 13), (Obiols, 2019: 14).

Van Gogh/ Arkadaşım Vincent kitabında empresyonist ressam Vincent Van Gogh' un eserleri, sanat anlayışı anlatılmıştır. Bu anlatıda yer alan Vincent Van Gogh' un resimlerine ilişkin bulgularda ressamın gerçek yaşamdaki çizdiği resimlere yer verildiği veya gerçek yaşamdaki resimlerini anımsatacak şekilde resimlemeler yapıldığı ve bu resimlerin anlatılarla desteklendiği görülmüştür. Bu eserler *Tablo 4.* de görüldüğü gibi 15 tanedir. Anlatıda Vincent Van Gogh' un yaşam öyküsüne ilişkin çeşitli bulgulara yer verilmiştir. Yaşam öyküsüne ilişkin anlatıların bazıları ise resimle desteklenmiştir. *Tablo 4.* te görüldüğü gibi ressamın yaşam öyküsüne ilişkin bulgular 5 tanedir.

Tablo 5. Kitaplardaki Bulguların Oranları

Bulgu Türü	Monet/Arkadaşım Claude	Gauguin/ Arkadaşım Paul	Degas/ Arkadaşım Edgar	Van Gogh/ Arkadaşım Vincent
Adı Geçen Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular	11	8	13	15
Tüm Kitaplar İçinde Ressamın Resimlerine İlişkin Bulguların Oranı	23,40%	17,02%	27,66%	31,91%
Adı Geçen Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular	4	5	0	5
Tüm Kitaplar İçinde Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulguların Oranı	28,57%	35,71%	0,00%	35,71%

İnceleme konusu yapılan kitaplardaki empresyonist sanatçıların resimlerine ve yaşam öykülerine ilişkin ilişkin veriler *Tablo 5'* te verilmiştir. Bu tabloya göre yazar Anna Obiols'un empresyonist ressamların eserlerini ve yaşam öykülerini kazandıracak ölçüde eserler kaleme aldığı görülmektedir. Kitaplarda empresyonist resamlara ilişkin çeşitli bulgular mevcuttur. Bu bulgulara bakıldığında incelenen 4 kitap iki başlık altında değerlendirilmiştir. Bu başlıklar, "Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular" ve "Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular" şeklinde belirlenmiştir. Bu başlıklardan incelenen 4 kitapta toplam 47 veri bulunup % 77,05 oran elde edilerek en çok bulgu tespit edilen başlık "Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular" olmuştur. 4 kitap içerisinde diğer değerlendirme kriteri olarak belirlenen "Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular" başlığı ise bütün kitaplar içerisinde toplam 14 veri bulunması sonucu % 22,95 oranla ikinci sırada yer almıştır.

Van Gogh/Arkadaşım Vincent isimli kitapta Vincent Van Gogh'un resimlerine ilişkin toplam 15 veri bulunmuş olup %31,91 oranla bütün kitaplar içerisinde "Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular" başlığında en çok veri tespit edilen ressam olmuştur. Yine aynı kitapta 5 veri tespit edilerek %35,71 oranla "Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular" başlığında en çok veri tespit edilen iki kitap arasında yer almıştır.

Degas/Arkadaşım Edgar isimli kitapta Edgar Degas'ın resimlerine ilişkin 13 veri tespit edilmiş olup %27,66 oranla "Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular" başlığında 4 kitap arasında ikinci sırada yer almıştır. Buna karşın aynı kitapta "Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular" bölümünde yapılan değerlendirmeler sonucunda 0 veri bulunarak ressamın yaşamına ilişkin herhangi bir bulgu tespit edilmemiştir. Bu özelliği nedeniyle kitap bu kategorinin en son sırada yer alan eseri olarak belirlenmiştir.

Monet/ Arkadaşım Claude isimli kitapta Claude Monet' in resimlerine ilişkin 11 veri tespit edilmiş olup %23,40 oranla "Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular" başlığı altında 4 kitap arasında üçüncü sırada yer almıştır. Yine aynı kitap "Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular" başlığı altında yapılan incelemeler sonucu 4 veri tespit edilerek ikinci sırada yer almıştır.

Gauguin/Arkadaşım Paul isimli kitapta Paul Gauguin' in resimlerine ilişkin toplam 8 veri tespit edilerek %17,02 oranla "Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular" başlığı altında en az veri tespit edilen kitap olmuştur. Buna karşın aynı kitap "Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular" başlığı altında yapılan incelemeler sonucunda toplam 5 veri tespit edilerek %35,71 oranla bu alanda en çok veri tespit edilen iki kitaptan biri olarak yer almıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Empresyonizm akımı her şeyden önce doğuşuyla kendinden söz ettiren bir akım olmuştur. Bu oluşumun temelinde alışılmışı ve sıradana karşı koyan yenilik taraftarı bir güç göze çarpmaktadır. Empresyonizmde etki-tepki olayı söz konusudur. Sanatçılar izlenim oluşturarak tabiatın aldıkları duyuları kendi bakış açılarından geçirerek tekrar yansıtmışlardır. Empresyonist sanatçılar sadece dış dünyayı anlatmakla kalmayıp kendi dışında var olan durumları kendilerine göre yorumlayıp gerçekliğe yeni bir boyut kazandırmışlardır. Dolayısıyla empresyonizm, bir izlenim sanatçının duyuları

ölçüsünde yansıtılmıştır. Bu akıma mensup sanatçılar duyuları aracılığıyla alımladıkları gerçekliği, estetik boyut kazandırarak anlatmayı yeğlemiştir. Empresyonist anlayış, gerçekçiliğin karşısında yer almıştır. Bu akımın sanatçıları ise bilinen gerçekliğin dışına çıkarak bilinenden hareketle bilinmeyi arayıp kendilerine has gerçekleri oluşturma çabasında olmuşlardır.

Empresyonizmin doğuş evresine kadar resimde kullanılan ışık ve renk genel bir değerlendirmede kabul görmekteydi. Bu akımın doğuşuyla beraber güneşten akseden ışıklar ve renk armonisi ayrı bir değer kazanmıştır. Empresyonizm, sanatçının yaratıcı gücünü özgür bıraktığı duyguların ve duyumsamaların önemli olduğunu vurgulamıştır.

Empresyonist sanatçıların eserleri ve yaşam öyküleri bağlamında Anna Obiols' a ait "Monet/ Arkadaşım Claude", "Gauguin/ Arkadaşım Paul", "Degas/ Arkadaşım Edgar" ve "Van Gogh/ Arkadaşım Vincent" olmak üzere toplam 4 eser incelenmiştir. Bu eserlerde, kitaplara isimlerini veren ressamın öğretimi amaçlanmıştır. Monet/ Arkadaşım Claude kitabında ressam Claude Monet' in resimleri ve yaşam öyküsü; Gauguin/ Arkadaşım Paul kitabında ressam Paul Gauguin' in resimleri ve yaşam öyküsü; Degas/ Arkadaşım Edgar kitabında Edgar Degas' ın resimleri; Van Gogh/ Arkadaşım Vincent kitabında ressam Vincent Van Gogh' un resimleri ve yaşam öyküsü kurgu içerisinde aktarılmıştır.

Anna Obiols' un kitapları "Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular" ve "Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular" olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir. Bu başlıklar altında dört eserde elde edilen veriler sonucu sıklık tablosunda en çok bulunan başlıkların frekans değeri oluşturulduğunda bütün ederlerde başlıklara göre çoktan aza doğru şu şekilde veri elde edilmiştir. 1. Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular (%77,05) 2. Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular (%22,95).

Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular, "Monet/ Arkadaşım Claude", "Gauguin/ Arkadaşım Paul", "Degas/ Arkadaşım Edgar" ve "Van Gogh/ Arkadaşım Vincent" olmak üzere incelenen kitapların hepsinde tespit edilmiştir. Fakat Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular "Monet/ Arkadaşım Claude", "Gauguin/ Arkadaşım Paul" ve "Van Gogh/ Arkadaşım Vincent" kitaplarında tespit edilmiş olup "Degas/Arkadaşım Edgar" kitabında öğretimi amaçlanan ressam Edgar Degas' ın yaşam öyküsüne ilişkin verilere rastlanılmamıştır.

"Van Gogh/ Arkadaşım Vincent" kitabında ressam Van Gogh' un resimlerine ilişkin %31,91 oran elde edilerek incelenen kitaplar arasında öğretimi amaçlanan resamlardan en çok eserine yer veren ressam olarak belirlenmiştir. Yine aynı kitapta ressamın yaşam öyküsüne ilişkin verilerde %35,71 oran elde edilerek bütün kitaplar arasında yaşamının öğretimi amaçlanan resamlardan en çok bilgi verilen iki ressamdan biri olmuştur. Yaşam öyküsü hakkında diğer en çok bilgi verilen ressam ise %35,71 oranla "Gauguin/ Arkadaşım Paul" kitabında yer alan Paul Gauguin olmuştur. "Gauguin/ Arkadaşım Paul" kitabı Ressamın Resimlerine İlişkin Bulgular bölümünde bütün kitaplar içinde %17,02 oranla en az veri tespit edilen kitap olmuştur. Ressamın Yaşam Öyküsüne İlişkin Bulgular başlığında "Degas/ Arkadaşım Edgar" kitabında Edgar Degas'ın yaşamına ilişkin hiçbir veri tespit edilmemiş olup bu nedenle bu bölümde en az veri tespit edilen kitap olmuştur.

Kitaplarda metinsel kurgunun yanında öğretimi amaçlanan ressamın resimlerine de yer verilmiş. Böylelikle sadece ressama ait yaşamsal öykünün yanında eserlerin de öğretimi hedeflenmiştir. Bu kapsamda sadece ressam hakkında salt bilgi vermek yerine daha akılda kalıcı yöntem seçilerek öğretim yapmanın amaçlandığı anlaşılmıştır. Ressamın eserleri ve yaşam öyküleri incelenen kitaplarda doğrudan aktarılmamıştır. Ressamın yaşamı ve eserleri belirli bir kurgu içerisinde öğretilmeye çalışılmıştır. Böylelikle doğrudan bilgi aktarımı yerine okurda hem estetik zevk oluşumuna ve öğretimi amaçlanan ressamın öğretilmesinin daha kolay olmasına zemin hazırlanmıştır.

KAYNAKÇA

- Alıcı S. (2017). 19.yüzyılda sanatın başkenti Paris ve izlenimcilik akımı. *İdil Dergisi*, 6(38), 2977-2998.
- Altuna: (2013). *Ünlü ressamlar hayatları ve eserleri*. İstanbul: Hayalperest.
- Ayaydın, A. (2015). Empresyonizm akımının güncel bakış açısıyla bazı yönlerden incelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 3(2), 83-97.
- Cumming, R. (2008). *Sanat*. İstanbul: İnkılap.
- Çetişli, İ. (2013). *Batı edebiyatında edebi akımlar*. Ankara: Akçağ.
- Dickins, R. (2013). *Ünlü resimler*. Ankara: Sıfıraltı.

- Earle, C. (1997). *Vincent Van Gogh*, London: Saturn Books.
- Eroğlu, Ö. (2014). *Üç postempresyonist ruh Cézanne-Van Gogh-Gauguin*. İstanbul: Tekhne.
- Farthing, S. (2014). *Sanatın tüm öyküsü*. İstanbul: Hayalperest.
- Gombrich, E.H. (2002). *Sanatın öyküsü*. İstanbul: Remzi.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Lunday, E. (2013). *Büyük sanatçıların gizli hayatları*. İstanbul: Domingo.
- Mannering, D. (1994). *The life and works of Degas*. Great Britain: Parragon.
- Powel-Jones M. (2016). *Empresyonizm(İzlenimcilik)*. İstanbul: Remzi.
- Spence, D. (2015). *Büyük Ressamlar Van Gogh*. İstanbul: Beta.
- Ural, A. & Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Detay.
- Varlıklı-Şentürk L. (2011). İzlenimcilerin duyumlara dayalı renk ve ışık serüvenleri. *Journal of New World Sciences Academy Fine Arts*, 5(2), 86-103.
- Van Gogh, V. (2006). *Theo'ya mektuplar*, (Çev: Pınar Kür). İstanbul: Yapı Kredi.
- Walther, I.F. (2005). *Van Gogh*. İstanbul: Remzi.
- Walther, I.F. (2005). *Gauguin*, İstanbul: Remzi.
- Yetkin, S.K. (2007). *Büyük ressamlar*. Ankara: Palme.
- Yıldırım, C. (2017). Transandant -aşkın- idealizm deneyiminde bir düşünür- sanatçı örneği olarak Vincent Van Gogh. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 18(40), 180-198.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Zurcher, B. (1985). *Vincent Van Gogh- Art Life and Letters*. London: Thunder Bay Press.

Kullanılan internet adresleri:

<https://www.istanbulsanatevi.com/>

https://fineartamerica.com/featured/death-landscape-with-peacocks-1892-paul_gauguin.html

https://web.archive.org/web/20160310110616/http://www.marmottan.fr/fr/impression__soleil_levant-expositions-9130-2576

Anna Obiols' un İncelenen Kitapları:

Obiols A. (2018a). *Degas / Arkadaşım Edgar*. Ankara: 1001 Çiçek.

Obiols A. (2018b). *Gauguin / Arkadaşım Paul*. Ankara: 1001 Çiçek.

Obiols A. (2018c). *Monet / Arkadaşım Claude*. Ankara: 1001 Çiçek.

Obiols A. (2019). *Van Gogh / Arkadaşım Vincent*. Ankara: 1001 Çiçek.

Kaynak gösterimi için (for cite in):

Dumanlı Kadızade, E. & Oğuz, N. (2020). Empresyonizm ve Anna Obiols'un çocuk kitapları bağlamında ressamların öğretimi. *Turkish Journal of Primary Education (TUJPED)*, 5(2), 219-245.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Impressionism movement is an understanding of art based on the integration of the artist's sense of vision and their inner world. According to this understanding, it is the way of expressing the sensations that are reflected in the inner world of the artist by refracting the light reflecting on the objects and creating various color harmonies with a perspective that is constantly renewed before the outside world. Impressionism does not aim to depict the outside world from a realistic point of view just like in various other movements, to the contrary, it aims to express nature and objects as impressions they left on the artist. The basic elements in impressionism are "I" and "freedom". Instead of expressing the reality directly, the impressionist artist bases art on the impression nature left on themselves. This enables the liberation of the artist. In the study, Anna Obiols' children's books, in which she describes impressionist painters; "Monet / My Friend Claude", "Gauguin / My Friend Paul", "Degas / My Friend Edgar" and "Van Gogh / My Friend Vincent", were examined in terms of the impressionism movement and

teaching. In this study, in which the impressionist painters and the impressionism art movement were examined as samples from Anna Obiols' children's books, it was aimed to determine the teaching status of the painters whose names were mentioned in the examined works, and to determine the status of real life stories about the painters and the information about the works of art.

Method

Descriptive scanning model was used as it was aimed to reveal an existing situation in the study. The universe of the work is composed of children's books about impressionist painters written in consideration of the impressionism trend. The sample is composed of works by Anna Obiols, "Monet / My Friend Claude", "Gauguin / My Friend Paul", "Degas / My Friend Edgar" and "Van Gogh / My Friend Vincent". This sample group was selected using the decision sampling method. These works of Anna Obiols have been examined in the context of impressionism (impressionism). In addition, an evaluation was made in terms of instructional qualifications. Data collection was carried out by document analysis method. In the study, firstly, four books of Anna Obiols about the painters belonging to the impressionism movement were provided. Each book was read at different times. In every book read, elements such as "findings regarding the life story of the painter and findings regarding his paintings" were determined. The findings resulting from these searches have been collected separately from each book. Descriptive analysis method was used to analyze the data.

Findings

It is seen that the author Anna Obiols has written works that will bring the works and life stories of impressionist painters. There are various findings on impressionist painters in the books. Looking at these findings, the 4 books examined were evaluated under two titles. These headings were determined as "Findings Regarding the Painter's Paintings" and "Findings Regarding the Painter's Life Story". Among these titles, there were 47 data in 4 books examined and 77.05% was obtained and the title with the most findings was "Findings Regarding Painter's Paintings". Among the 4 books, the "Findings Regarding the Life Story of the Painter" title, which was determined as the other evaluation criterion, took the second place with a rate of 22.95% as a result of the total 14 data in all books.

Conclusion and Discussion

The books of Anna Obiols were examined under two titles as "Findings Regarding the Painter's Paintings" and "Findings Regarding the Painter's Life Story". As a result of the investigations, the following data came out. 1. Findings Regarding the Painter's Paintings (77.05%) 2. Findings Regarding the Painter's Life Story (22.95%). In the book "Van Gogh / My Friend Vincent", a ratio of 31.91% regarding the paintings of the painter Van Gogh was obtained and among the examined books, it was determined as the painter who included the most works of the painters who were aimed to teach. Again, in the same book, 35.71% of the data on the life story of the painter was obtained, and among all the books, he was one of the two painters whose life was aimed to be taught. The other painter who was given the most information about his life story was Paul Gauguin, who took part in the book "Gauguin/My Friend Paul" with a rate of 35.71%.